

Parengiamasis posėdis
(2007-06-21)"

Posėdžio darbotvarkė	- 2
SK darbo reglamentas	- 3
KPP 2007-2013 projektų atrankos kriterijai	- 7
Posėdžio protokolas	- 34

**1-OJO KPP 2007 - 2013 STEBĖSENOS KOMITETO POSĖDŽIO, VYKSIANČIO 2007 M. BIRŽELIO 21 D. 16.20 VAL.,
DARBOTVARKĖ**

Laikas	Klausimas	Pranešėjas	Trukmė	Reikalingas sprendimas
16.20 - 16.25 val.	1. Darbotvarkės patvirtinimas.	Pirmininkė	5 min.	Taip
16.25 - 16.35 val.	2. KPP 2007-2013 Stebėsenos komiteto darbo reglamento pristatymas ir patvirtinimas	Kaimo plėtros departamentas, Pirmininkė	10 min.	Taip
16.35 - 16.55 val.	3. KPP 2007-2013 projektų atrankos kriterijų pristatymas ir aptarimas	Kaimo plėtros departamentas	20 min.	-
16.55 - 17.00 val.	4. KPP 2007-2013 projektų atrankos kriterijų patvirtinimas	Pirmininkė	5 min.	Taip
17.00 - 17.10 val.	5. Paraiškų surinkimo tvarkaraštis	Kaimo plėtros departamentas	10 min	-
17.10 - 17.15 val.	6. Diskusijos ir 1-ojo KPP 2007-2013 Stebėsenos komiteto posėdžio pabaiga	Pirmininkė	10 min.	-

Vakarienė

PRITARTA
Lietuvos Respublikos
žemės ūkio ministro
2007 m. birželio 12 d.
įsakymu Nr. 3D-300

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2007 – 2013 METŲ PROGRAMOS
ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS KOMITETO
DARBO REGLAMENTAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šis reglamentas nustato Lietuvos Kaimo plėtros 2007 – 2013 metų programos įgyvendinimo stebėsenos komiteto (toliau - Komitetas) funkcijas ir darbo organizavimą.

II. KOMITETO KOMPETENCIJA

2. Komiteto funkcijos:

2.1. Per keturis mėnesius nuo sprendimo dėl Lietuvos Kaimo plėtros 2007-2013 metų programos (toliau – KPP) patvirtinimo priėmimo pareiškia nuomonę dėl finansuojamų operacijų atrankos kriterijų;

2.2. Reguliariai peržiūri pažangą, padarytą vykdant konkrečius KPP uždavinius.

2.3. Nagrinėja įgyvendinimo, kiekvienos krypties uždavinių įvykdymo, ir testinių vertinimų rezultatus.

2.4. Svarsto ir tvirtina metines ir paskutinę pažangos ataskaitas prieš jų pateikimą Europos Komisijai (toliau – Komisija).

2.5. Teikia pasiūlymus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai (toliau – Ministerija) pakeisti arba peržiūrėti KPP, norint pasiekti užsibrėžtų tikslų arba pagerinti vadovavimą KPP, įskaitant jos finansų valdymą.

2.6. Svarsto ir tvirtina bet kurį pasiūlymą iš dalies keisti Komisijos sprendimo dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai įnašo turinį.

2.7. Kartu su Ministerija stebi KPP įgyvendinimo kokybę, pasinaudodamas finansiniais, pajėgumų ir rezultatų rodikliais.

2.8. Svarsto kitus su KPP įgyvendinimu susijusius klausimus.

III. KOMITETO POSĖDŽIAI

3. Pagrindinė Komiteto veiklos forma yra uždari posėdžiai, šaukiami ne rečiau kaip du kartus per metus. Posėdžius šaukia ir jiems vadovauja Komiteto pirmininkas, o jo laikinai (dėl ligos, komandiruotės, atostogų ar kitų objektyvių priežasčių) nesant, Komiteto

pirmininką pavaduojantis asmuo. Komiteto pirmininko iniciatyva arba ½ komiteto narių reikalavimu gali būti kviečiamas neeilinis posėdis.

4. Komiteto posėdžiuose Komisijos atstovai dalyvauja savo iniciatyva ir turi patarimojo balso teisę.

5. Klausimai į Komiteto posėdžio darbotvarkę įtraukiami pirmininko, jo pavaduotojo ir Komiteto narių bei Komisijos atstovų iniciatyva.

6. Kiekvienas Komiteto narys ar Komisijos atstovas gali raštu, el. paštu arba faksu pateikti pirmininkui motyvuotą pasiūlymą įtraukti į posėdį papildomą klausimą, bet ne vėliau kaip prieš 7 darbo dienas iki posėdžio. Pirmininkas apsveria pateiktą pasiūlymą ir informuoja pasiūlymo teikėją apie priimtą sprendimą. Jei sprendimas teigiamas, klausimo iniciatorius, pateikia Kaimo plėtros departamento Kaimo plėtros programų priežiūros ir vertinimo skyriui (toliau – Sekretoriatas) visus dokumentus, kurių reikia, kad klausimą būtų galima svarstyti ir siūlomo sprendimo projektą.

7. Sekretoriatas ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų iki posėdžio dienos raštu, elektroniniu paštu arba faksu informuoja Komiteto narius ir Komisiją apie posėdį ir ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki posėdžio pateikia kvietimus, posėdžio darbotvarkės projektą ir kitą su posėdyje svarstomais klausimais susijusią medžiagą. Jei nesilaikoma šiame punkte nustatytų terminų, Komiteto nariai ir Komisijos atstovai gali paprašyti nukelti posėdžio datą.

8. Komiteto posėdis laikomas teisėtu, kai jame dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 balso teisę turinčių Komiteto narių, tarp jų – Komiteto pirmininkas.

9. Negalintis dalyvauti Komiteto narys turi apie tai pranešti Sekretoriatui. Komiteto narį skyrusi institucija likus ne mažiau kaip 3 darbo dienoms iki atitinkamo posėdžio dienos gali paskirti kitą atstovą dalyvauti tame posėdyje be balso teisės ir apie tai raštu turi informuoti Sekretoriatą. Posėdžio pradžioje toks atstovaujantis asmuo turi pateikti jo įgaliojimus patvirtinantį raštą.

10. Prireikus ir pirmininkui pritarus, į posėdį gali būti kviečiami nepriklausomi ekspertai ir mokslininkai. Jų nuomonė yra rekomendacinio pobūdžio.

11. Visi klausimai posėdžio metu aptariami tokia seka, kokia išdėstyti darbotvarkės projekte, jeigu posėdžio pradžioje svarstant darbotvarkę bendru sutarimu nenusprendžiama kitaip.

12. Komiteto pirmininkas:

12.1. vadovauja komiteto darbui;

12.2. pirmininkauja komiteto posėdžiams.

IV. KOMITETO SPRENDIMAI

13. Komiteto sprendimai priimami, jei posėdyje dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 komiteto narių arba juos pavaduojančių asmenų, įskaitant komiteto pirmininką.

14. Komiteto sprendimai priimami bendru sutarimu. Jeigu sprendimo nepavyksta priimti bendru sutarimu, jis teikiamas balsuoti. Sprendimai priimami paprasta posėdyje dalyvaujančių Komiteto narių balsų dauguma. Jeigu balsavimo metu balsai pasiskirsto po lygiai, tai priimamas sprendimas, už kurį balsavo posėdžio pirmininkas.

V. KOMITETO POSĖDŽIO SPRENDIMŲ ĮFORMINIMAS

15. Komiteto posėdžiai protokoluoja. Komiteto sprendimai formuluojami protokole.

16. Komiteto posėdžio protokolo projektas elektroniniu paštu pateikiamas derinti Komiteto nariams ir Komisijai per 20 kalendorinių dienų po posėdžio. Komiteto nariai ir Komisijos atstovai savo pastabas ir pasiūlymus turi pateikti Sekretariatui per 5 darbo dienas nuo protokolo ir kitos medžiagos išsiuntimo. Per nustatytą laiką negavus pastabų, laikoma, kad protokolo projektui pritarta.

17. Jei dėl tam tikro Komiteto posėdžio protokolo klausimo gauta pastabų, o joms Sekretariatas nepritaria, tas klausimas turi būti įtrauktas į kito posėdžio darbotvarkę.

18. Suderintą protokolą pasirašo posėdžio sekretorius ir pirmininkas.

19. Komiteto posėdžių protokolai numeruojami iš eilės.

20. Posėdžio protokolai išsiunčiami Komiteto nariams ir Komisijai bei skelbiami Žemės ūkio ministerijos interneto svetainėje (www.zum.lt), o tvirtinami – kito komiteto posėdžio metu.

VI. RAŠY TINĖ SPRENDIMŲ PRIĖMIMO PROCEDŪRA

21. Skubiems klausimams spręsti Komiteto pirmininko sprendimu gali būti organizuojama Komiteto narių ir Komisijos atstovų apklausa raštu ir/arba el. paštu, kartu pateikiant sprendimo projektą su aiškinamuoju raštu ir kitą su klausimu susijusią medžiagą.

22. Komiteto nariai turi pareikšti savo nuomonę pateiktu klausimu per 7 kalendorines dienas nuo dokumentų gavimo datos. Per nurodytą terminą nepareiškus nuomonės ar pastabų, laikoma, kad komiteto narys pritaria sprendimo projektui.

23. Sekretoriatas apklausos būdu priimtą sprendimą, įformina protokolu. Jame išdėstoma komiteto narių nuomonė. Jei nuomonės nagrinėjamu klausimu nesutampa, klausimas turi būti svarstomas posėdyje.

VII. DARBO GRUPĖS

24. Komitetas sudėtingiems klausimams nagrinėti gali sudaryti specializuotas darbo grupes iš Komiteto narių. Specializuotos Komiteto darbo grupės sudaromos išlaikant valstybinių institucijų ir socialinių - ekonominių partnerių atstovų santyki.

25. Darbo grupių pasiūlymai teikiami svarstyti komiteto posėdžiams.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26. Komitetą techniškai aptarnauja Sekretoriatas.

27. Sekretoriatas:

28.1. koordinuoja visos reikiamos informacijos ir dokumentų (ataskaitų, sprendimų projektų) rengimą efektyviam komiteto darbui užtikrinti;

28.2. organizuoja komiteto posėdžius bei pirmininko pavedimu atlieka kitus su Komiteto veikla susijusius darbus;

28.3. renka ir periodiškai atnaujina informaciją, kurios reikia KPP įgyvendinimo eigai stebėti;

28.4. rengia ir išsiunčia Komiteto posėdžių protokolus;

28.5. organizuoja posėdžių bei su komiteto darbu susijusių dokumentų vertimą į anglų ir lietuvių kalbas;

28.6. koordinuoja darbo grupių darbą.

28.7. pagal kompetenciją vykdo kitus pirmininko pavedimus.

29. Sekretariatui informaciją posėdžiams teikia Kaimo plėtros departamento Kaimo plėtros programų koordinavimo skyrius, Mokslo ir mokymo skyrius bei kiti Žemės ūkio ministerijos savarankiški administracijos struktūriniai padaliniai susiję su KPP įgyvendinimu.

PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI
PAGAL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2007–2013 METŲ PROGRAMOS (KPP) PRIEMONES
2007-06-20

BENDRIEJI TINKAMUMO KRITERIJAI, TAIKOMI VISOMS KPP PRIEMONĖMS

1. Paraišką teikia subjektas, kuris gali gauti paramą pagal konkrečią priemonę ar veiklos sritį, o veiksmai ar išlaidos privalo būti susijusios su remiama priemone ar veiklos sritimi;
2. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos biudžetui ir (ar) Valstybinio socialinio draudimo fondui¹, jei priemonės aprašyme ir (ar) įgyvendinimo taisyklėse nenumatyta kitaip;
3. paramos besikreipiantys fiziniai asmenys, turi būti ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus;
4. mirus paramos gavėjui arba jam netekus ilgalaikio profesinio darbingumo paramos pagal priemonę paveldėjimas (fiziniams asmenims) galimas, jei paramos paveldėtojas atitinka paramos teikimo sąlygas (pareiškėjui keliamus tinkamumo kriterijus ir kt.) ir perima visus perleidėjo įsipareigojimus Žemės ūkio ministerijos (toliau – ŽŪM) nustatyta tvarka;
5. jei projektas arba paraiška atiduota vertinti specialioms tarnyboms, projekto arba paraiškos vertinimas atidedamas iki specialiųjų tarnybų išvadų ar pozicijos pateikimo;
6. pareiškėjo tinkamumas gauti paramą vertinamas pagal paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis bei viešuosiuose registruose esančius duomenis, jei priemonės aprašyme ir (ar) įgyvendinimo taisyklėse nenumatyta kitaip;
7. pareiškėjas turi užtikrinti, kad projekte numatytos išlaidos nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir ES fondų;
8. prieš kvietimą teikti paraiškas bus numatytos lėšos priemonėms, veiklos sritims, sektoriams.

BENDRIEJI TINKAMUMO KRITERIJAI, TAIKOMI INVESTICINĖMS KPP PRIEMONĖMS

1. Projektas atitinka priemonėje ar veiklos srityje numatytus tikslus ir uždavinius;
2. pareiškėjas privalo tvarkyti buhalterinę apskaitą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, jei priemonės aprašyme ir (ar) įgyvendinimo taisyklėse nenumatyta kitaip;
3. pareiškėjas turi įsipareigoti nekeisti projekto įgyvendinimo vietos ir sąlygų, be Agentūros sutikimo neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto mažiausiai penkerius metus nuo paramos sutarties pasirašymo arba sprendimo skirti paramą priėmimo datos. Už paramos lėšas įgytas turtas gali būti parduotas ar kitaip perleistas trečiajai šaliai tik tuomet, kai veiklos pobūdis išlieka tas pats ir yra gautas raštiškas Agentūros ir ŽŪM pritarimas;
4. nekilnojamasis turtas, į kurį investuojama, turi priklausyti pareiškėjui nuosavybės teise arba būti pareiškėjo nuomojamas arba kitaip užtikrinamas teisėtas naudojimas juo ne trumpesniai kaip 10 metų laikotarpiui (išskyrus kaimo bendruomenes, savivaldybes bei kitus ŽŪM nustatytus atvejus);
5. projekte numatytos prekės, paslaugos ir darbai finansuojami pagal Viešųjų pirkimų įstatymą arba ŽŪM nustatytas pirkimo taisykles, jei nėra numatyti normatyviniai įkainiai ŽŪM nustatyta tvarka pagal atskiras priemones;
6. tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos, padarytos įgyvendinant projektą ne anksčiau kaip nuo paraiškos užregistravimo Agentūroje datos (išskyrus su projekto parengimu patirtas išlaidas, kai tai apibrėžta paramos sutartyje) ir projekto įgyvendinimo metu, kaip apibrėžta paramos sutartyje, jeigu kitaip nenumatyta priemonės aprašyme ir (arba) įgyvendinimo taisyklėse;
7. paramos gavėjas privalo apdrausti ilgalaikį turtą, finansuojamą Bendrijos fondų lėšomis. Deklaruojamų pasėlių, registruotų gyvulių draudimas bus privalomas

¹ Ši nuostata gali būti netaikoma įstaigoms, kurių veikla finansuojama iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, juridiniams asmenims, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka yra atidėti mokesčių arba socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai, ir ūkininkams LR įstatymų nustatyta tvarka.

sukūrus būtina draudimą sistemą;

8. investicijos turi atitikti aplinkos apsaugos, gyvūnų gerovės, veterinarijos, higienos, maisto kokybės reikalavimus. Tam tikroms priemonėms turi būti pateiktas įgaliojimas institucijos išankstinis projekto įvertinimas;

9. pareiškėjas, dėl neobjektyvių priežasčių ženkliai nevykdantis verslo plane užsibrėžtų tikslų ir rodiklių (ŽŪM nustatyta tvarka), netenka teisės kreiptis paramos pagal investicines priemones iki nebus pašalinti veiklos trūkumai;

10. pareiškėjas, pakartotinai prašantis ES paramos (paramos sumą nustato ŽŪM), turi pateikti nepriklausomos audito įstaigos išvadą apie įvykdyto projekto veiklą, jei priemonės aprašyme ir (ar) įgyvendinimo taisyklėse nenumatyta kitaip;

11. 2007–2013 m. laikotarpiu maksimali paramos suma vienam paramos gavėjui pagal investicines priemones – 400 tūkst. EUR (išskyrus Nitratų direktyvos ir specialiųjų gyvūnų gerovės reikalavimų, mažinančių gyvūnų ir paukščių auginimo intensyvumą, įgyvendinimą; šias priemones: „Pusiau natūrinių ūkių rėmimas“, „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“, „Profesinio mokymo ir informavimo veikla“, „Naudojimosi konsultavimo paslaugomis“; projektus pagal 2004-2006 m. BPD priemonę „Investicijos į žemės ūkio valdas“; *Leader* metodu įgyvendinamas priemones), o priemonei „Žemės ūkio produktų pridėtinės vertės didinimas“ – 4,0 mln. EUR. Pakartotinai kreiptis paramos galima tik įgyvendinus ankstesnįjį projektą ŽŪM nustatyta tvarka;

12. partnerių ir (arba) susijusioms įmonėms² maksimali bendros paramos suma negali viršyti vienam paramos gavėjui 14 punkte nustatytos maksimalios paramos sumos, jeigu kitaip nenumatyta priemonės aprašyme ir (arba) įgyvendinimo taisyklėse;

13. verslo planas turi būti parengtas pagal ŽŪM nustatytas taisykles³;

14. prieš kvietimą teikti paraiškas ŽŪM gali nustatyti kitą maksimalią paramos sumą ir paramos intensyvumą, neviršijant priemonės aprašyme nustatytos paramos sumos ir paramos intensyvumo;

15. investicijos, skirtos atnaujinimui, laikomos netinkamomis finansuoti;

16. išperkamoji nuoma įsigytas turtas turi tapti paramos gavėjo nuosavybe iki projekto įgyvendinimo pabaigos;

17. sąnaudų, susijusių su nuomos sutartimi, pavyzdžiui, nuomotojo pelnas, palūkanų refinansavimo, pridėtinės išlaidos, draudimo mokesčiai ar renovacija, nėra laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis;

18. žemės ūkio sektoriuje parama neskiriama žemės ūkio gamybos teisėms, gyvūnams įsigyti bei vienmečiams augalams įsigyti ir sodinti;

19. finansuojama bendrųjų išlaidų dalis gali sudaryti iki 10 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų (ne daugiau kaip 5 proc. tinkamų finansuoti projekto išlaidų gali būti skirta verslo plano parengimui ir konsultavimui verslo plano įgyvendinimo klausimais), jeigu kitaip nenumatyta priemonės aprašyme ir (arba) įgyvendinimo taisyklėse.

² Europos komisijos (EB) 2003 m. gegužės 6 d. rekomendacija Nr.361/2003 „Dėl mikro, smulkių ir vidutinių įmonių apibrėžimo“

³ Netaikoma priemonės „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ 1 veiklos sričiai.

REMTINOS VEIKLOS (VEIKLOS SRIČIŲ APRAŠYMAS)	SPECIALIEJI TINKAMUMO KRITERIJAI	PRIORITETINIAI KRITERIJAI	PAREIŠKĖJAI
Krypties / priemonės pavadinimas, preliminari paramos (ES ir valstybės biudžeto) kryptis / priemonei suma, Lt, proc. nuo viso programos biudžeto.			
1 KRYPTIS „ŽEMĖS, MAISTO ŪKIO IR MIŠKININKYSTĖS SEKTORIAUS KONKURENCINGUMO DIDINIMAS“, 3 211 784 581 Lt, 41,15 proc.			
1.1. „Profesinio mokymo ir informavimo veikla“, 57 109 309 Lt, 0,73 proc.			
<p>Pirmoji veiklos sritis: Asmenų, susijusių su žemės ir miškų ūkio veikla, mokymas ir informavimas. Parama teikiama mokymo kursams, seminarams, lauko dienoms organizuoti ir kitai informavimo veiklai: 1 mokymo kryptis: 1. Ūkio valdymo (visuomenės, gyvūnų ir augalų sveikatos, aplinkosaugos, gyvūnų gerovės) ir geros agrarinės būklės reikalavimai bei darbo saugos standartai; 2. Agrarinė aplinkosauga ir kraštovaizdžio gerinimas (įskaitant ekologinį ir tausojantį ūkininkavimą); 3. Verslumo ugdymas ir finansų valdymas; 4. Jaunųjų ūkininkų kompetencijos ugdymas. 2 mokymo kryptis: 1. Žemės ūkio gamybos technologijos; 2. Miškininkystė. Antroji veiklos sritis: Mokslo žinių ir inovacinės praktikos sklaida žemės ir</p>	<p>Pagal pirmąją veiklos sritį: Parama <i>neskiriama</i> įvadiniam arba mokymo kursams, sudarantiems vidurinio, profesinio ir aukštojo mokymo bei mokslo įstaigų įprastų mokymo programų ar sistemų dalį. Parama pagal 2 mokymo kryptį skiriama atsižvelgiant į mokymo poreikį. Kartu su paraiška pareiškėjas privalo pateikti mokymo poreikio pagrindimą. Pagal antrąją veiklos sritį: Pareiškėjas turi vykdyti mokslo žinių ir inovacijų sklaidos projektus eksperimentinėje bazėje, ūkininko ūkyje, ar žemės ūkio įmonėje, kartu dalyvaujant mokslininkams, konsultantams, ūkininkams ir (ar) žemės ūkio įmonėms, su kuriais pareiškėjas turi būti sudaręs sutartį ir parengęs mokslo žinių bei inovacijų sklaidos įgyvendinimo planą.</p>	<p>Pagal pirmąją veiklos sritį: Prioritetinius kriterijus nustato ŽŪM priemonės įgyvendinimo taisyklėse, atsižvelgdama į toje teritorijoje vykdytus mokymus, mokymų poreikį, paramos intensyvumą. Pagal antrąją veiklos sritį: Prioritetinius kriterijus nustato ŽŪM priemonės įgyvendinimo taisyklėse, atsižvelgdama į mokslo inovacijų kompleksumą.</p>	<p>Pagal pirmąją veiklos sritį: <i>1 mokymo kryptis:</i> ŽŪM įgaliota mokymą organizuojanti institucija. <i>2 mokymo kryptis:</i> Žemdirbių savivaldos organizacijos, asociacijos, valstybės bei savivaldybių įstaigos, nevyriausybinių organizacijų, viešosios įstaigos. <i>1 ir 2 mokymo kryptys:</i> Mokymą organizuojančios institucijos konkurso būdu atrenka mokymo kursus vykdančias institucijas. Pagal antrąją veiklos sritį: Institucijos ir</p>

<p>miškų ūkio veiklos, žemės ūkio produkcijos perdirbimo ūkio lygyje, srityse. Parama teikiama parodomiesiems bandymams įrengti, seminarams, lauko dienoms ir kt. informavimo veiklai organizuoti.</p>			<p>organizacijos, vykdančios mokslinius tyrimus žemės ir miškų ūkio, žemės ūkio produkcijos perdirbimo ir (ar) užsiimančios jų rezultatų ir inovacinės praktikos sklaida.</p>
<p>1.2. „Naudojimasis konsultavimo paslaugomis“, 125 750 973 Lt, 1,61 proc.</p>			
<p>Pirmoji veiklos sritis: Konsultavimo paslaugos gavimas dėl ūkio atitikimo įvertinimo teisės aktais nustatytiems valdymo reikalavimams ir geros agrarinės bei aplinkosaugos praktikos sąlygoms, numatytiems Reglamento (EB) Nr. 1782/2003 4 ir 5 straipsniuose bei III ir IV prieduose bei darbo saugos standartams, grindžiamiems Bendrijos teisės aktais.</p> <p>Antroji veiklos sritis: Konsultavimo paslaugos gavimas dėl neatitikimų ar pažeidimų teisės aktams nustatytiems valdymo reikalavimams ir geros agrarinės bei aplinkosaugos praktikos sąlygoms, numatytiems Reglamento (EB)</p>	<p>1. Konsultacijos suteiktos Žemės ūkio ministerijos akredituotų konsultavimo institucijų ir akredituotų konsultantų; 2. Paramos gavėjas gali gauti paramą pagal 3, 4 ir 5 veiklos sritis tik pateikęs paraišką konsultavimo paslaugoms gauti pagal 1 ir 2 veiklos sritis.</p>	<p>Pagal pirmąją ir antrąją veiklos sritis: 1. pareiškėjams, gaunantiems daugiau kaip 15000 EUR tiesioginių išmokų; 2. jauniems ūkininkams.</p> <p>Pagal trečiąją veiklos sritį: 1. pareiškėjams, dalyvaujantiems agrarinės aplinkosaugos priemonėse, kai agrarinės aplinkosaugos veiksmai atliekami didesniame nei minimalus plotas.</p> <p>Pagal ketvirtąją veiklos sritį: 1. pareiškėjams, pradedantiems tvarkyti buhalterinę apskaitą dvejetainę apskaitos sistema.</p> <p>Pagal penktąją veiklos sritį: 1. pareiškėjams, ketinantiems dalyvauti paramos priemonėse, susijusiose su miškininkyste.</p>	<p>Fiziniai ir juridiniai asmenys ir miško savininkai, užsiimančios žemės, miškų ūkio veikla ir teisės aktų nustatyta tvarka įregistravę žemės ūkio valdas ir ūkius Žemės ūkio ir kaimo verslo registre.</p>

<p>Nr. 1782/2003 4 ir 5 straipsniuose bei III ir IV prieduose, pašalinimo bei darbo saugos standartų, grindžiamų Bendrijos teisės aktais, įgyvendinimo.</p> <p>Trečioji veiklos sritis: Konsultavimo paslaugos gavimas agrarinės aplinkosaugos klausimais, dalyvaujantiems aplinkosaugos priemonėse.</p> <p>Ketvirtoji veiklos sritis: Konsultavimo paslaugos gavimas ūkio veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo klausimais.</p> <p>Penktoji veiklos sritis: Konsultavimo paslaugos gavimas miškų ūkio klausimais (veikla, susijusi su miškų įveisimu ir atkūrimu, jų priežiūra, apsauga, tvarkymu ir naudojimu). (Galimos konsultavimo paslaugų teikimo <i>formas</i> yra: individualus konsultavimas ar konsultavimo paslaugų teikimas ūkininkų grupėms.)</p>			
<p>1.3. „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“, 214 902 272 Lt, 2,75 proc.</p>			
<p>Ši priemonė į veiklos sritis neskirstoma</p>	<p>1. Žemės ūkio valdos dydis, kurioje kuriamas tradicinis arba mišrus jaunojo ūkininko ūkis, turi būti ne mažesnis kaip 12 ha nuosavos besikuriančiojo žemės ūkio naudmenų (toliau – ŽŪN). Jei pareiškėjas paraiškos pateikimo dieną neturi reikalaujamo, nuosavybės teise</p>	<p>1. Valda perimta pagal priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“; 2. pareiškėjas kaimo gyvenamojoje</p>	<p>Asmenys, kurie paramos paraiškos pateikimo metu atitinka šiuos</p>

⁴ Pirmojo šaukimo teikti paraiškas metu parama bitininkystei plėtoti neteikiama.

	<p>valdomo žemės ploto, jis gali pateikti dokumentus, įrodančius nuosavybės teisę valdomos žemės plotą iki paramos sutarties pasirašymo datos, jei tuo metu yra atkuriamos žemės nuosavybės teisės ar yra sudaryta žemės pirkimo sutartis. Pareiškėjas per 5 metus nuo paraiškos pateikimo įsipareigoja išplėsti savo valdą iki ne mažesnio kaip 20 ha nuosavybės teisę priklausančio ŽŪN ploto.</p> <p>Kuriant <i>specializuotą ūkį</i> (bitininkystės, daržininkystės, vaistažolininkystės, uoginininkystės, gėlininkystės ir kitus ūkius), žemės ūkio valdos, kurioje kuriamas ūkis, dydis turi būti ne mažesnis kaip 4 ha nuosavų besikuriančiojo ŽŪN⁴. Kuriant sodininkystės ūkį, žemės ūkio valdos dydis turi būti ne mažesnis kaip 8 ha nuosavų besikuriančiojo ŽŪN;</p> <p>Kitiems specializuotiems ūkiams (bitininkystės, daržininkystės, vaistažolininkystės, uoginininkystės, gėlininkystės ir kitiems ūkiams), žemės ūkio valdos padidėjimas per 5 metų laikotarpį nuo paraiškos pateikimo bus nustatytas ŽŪM;</p> <p>2. jei valdos dalis kuriama ir nuomojamoje žemėje, nuomos sutartis turi būti sudaryta ne trumpesniai kaip 5 metų laikotarpiui;</p> <p>3. pareiškėjas paraiškos pateikimo dieną turi turėti pakankamus profesinius įgūdžius ir kompetenciją. Jei pareiškėjas neatitinka šių sąlygų, jam suteikiamas ne trumpesnis kaip 36 mėnesių laikotarpis nuo sprendimo skirti paramą priėmimo, per kurį jis turi atitikti nustatytus reikalavimus, jei verslo plane nurodomas ir pagrindžiamas toks poreikis. Pareiškėjas taip pat įsipareigoja tobulinti žinias projekto įgyvendinimo laikotarpiu;</p> <p>4. pareiškėjas verslo plane turi įrodyti, kad ūkio subjektas atitinka ekonominio gyvybingumo kriterijus. Verslo plano atitiktis ekonominio gyvybingumo kriterijams bus vertinama projekto įgyvendinimo pradžioje.</p> <p>Verslo plane turi būti nurodoma bent ši informacija:</p> <p>4.1. pradinė žemės ūkio valdos padėtis, konkretūs svarbiausi naujosios valdos veiklos plėtros etapai ir uždaviniai;</p> <p>4.2. išsamūs duomenys apie investicijas, mokymą, konsultavimą ir bet kokią kitą veiklą, reikalingą žemės ūkio valdos veiklai plėtoti;</p>	<p>vietovėje gyvena ne trumpiau kaip 3 metus, pradedant nuo ilgiausiai gyvenančiųjų kaimo vietovėje;</p> <p>4. pareiškėjas turi aukštąjį žemės ūkio srities išsilavinimą;</p> <p>5. ūkis kuriamas tik nuosavybės teise valdomoje žemėje, pradedant nuo didžiausio ŽŪN ploto (ha);</p> <p>6. kuriamas didesnis ūkis, pradedant nuo didžiausio kuriamo ūkio dydžio (ha).</p>	<p>reikalavimus:</p> <ul style="list-style-type: none"> -yra jaunesni kaip 40 metų amžiaus; -turi pakankamus profesinius įgūdžius ir kompetenciją; -pateikia ūkininkavimo veiklos plėtros verslo planą; -pirmą kartą kuriasi kaip žemės ūkio valdos ir (arba) ūkio valdytojai savo vardu (valda negali būti perregistruota sutuoktinio vardu); -yra įregistravę žemės ūkio valdą ir ūkį ne anksčiau kaip 2005-05-16, teikiant paraišką 2007 metais, arba ne anksčiau kaip prieš 2 metus iki paramos paraiškos pateikimo, teikiant paraišką po 2007 metų.
--	---	--	---

⁵ Reikalavimas pasilikti ne didesnę nei 3 ha žemės plotą netaikomas dalyvaujantiems 2004-2006 m. KPP priemonėje „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos”.

	<p>5. ne vėliau nei po 5 metų nuo sprendimo skirti paramą priėmimo, Agentūra įvertina verslo plano įgyvendinimą. Atsižvelgiant į aplinkybes, kuriomis įgyvendinamas verslo planas, nustatomos jau gautos paramos susigrąžinimo sąlygos, jeigu vertinimo metu jaunas ūkininkas nesilaiko verslo plano nuostatų;</p> <p>6. jei pareiškėjams gali būti skiriama parama investicijoms, skirtoms laikytis esamų Bendrijos standartų, laikotarpis, per kurį turi būti pradėta laikytis standarto, negali viršyti 36 mėnesių nuo įsikūrimo dienos;</p> <p>7. jei pareiškėjas kuriasi pagal priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“ perimtoje gyvybingoje valdoje, ji turi būti perimta visa, išskyrus ne didesnę kaip 3 ha žemės plotą, kurį perleidėjas gali pasilikti savo reikmėms⁵;</p> <p>8. valda negali būti perregistruota sutuoktinio(-ės) vardu;</p> <p>9. jei kuriasi sutuoktiniai, sugyventiniai ir kiekvienas iš jų atitinka visus šios priemonės reikalavimus, bendra jų prašoma paramos suma negali viršyti 40 000 EUR. Abiejų sutuoktinių, sugyventinių įsikūrimas gali būti remiamas tuo atveju, jeigu jie abu atitinka paramos gavėjo ir tinkamumo kriterijų reikalavimus nustatytus šioje priemonėje. Jeigu vienas iš sutuoktinių, sugyventinių jau yra įregistravęs valda ir (arba) ūkį kitam, parama nėra skiriama. Taip pat parama neskiriama vieno sutuoktinio, sugyventinio valdos dalį perregistravus kitam sutuoktiniui(-ei), sugyventiniui (-ei).</p> <p>10. jeigu vaikai kuriasi tėvų padalintoje valdoje ir jie atitinka visus priemonės reikalavimus, bendra paramos suma jiems negali viršyti 40000 EUR;</p> <p>11. investicijos, kurioms skiriama parama, turi atitikti Bendrijos standartus.</p>		
<p>1.4. „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“, 577 134 757 Lt, 7,39 proc.</p>			
<p>Ši priemonė į veiklos sritis neskirstoma</p>	<p>1. Pareiškėjas (perleidėjas):</p> <p>1.1. vyras arba moteris, paraiškos pateikimo dieną ne jaunesnis(-ė) kaip 55 metų amžiaus, tačiau dar nėra sulakęs(-usi) nustatyto pensinio amžiaus;</p> <p>1.2. užsiimantis žemės ūkio veikla ne trumpiau kaip paskutinius 10 metų;</p> <p>1.3. nuo 2004 metų nustatyta tvarka deklaruojantis ŽŪN ir (arba)</p>	<p>1. Perimama valda yra negyvybinga;</p> <p>2. perimama valda yra ekonomiškai gyvybinga;</p> <p>3. vyresnio amžiaus perleidėjas.</p>	<p>1. Fizinis asmuo, užsiimantis žemės ūkio veikla ir įregistravęs savo valdą (toliau - ūkininkas);</p> <p>2. Ūkio darbuotojas.</p>

	<p>registruojantis turimus gyvulius. Jeigu nuo 2004 metų turimos ŽŪN buvo deklaruojamos ir (arba) gyvuliai registruojami pareiškėjo ir (arba) sutuoktinio vardu, pareiškėjas atitinka šį tinkamumo kriterijų. Jeigu nuo 2004 metų turimos ŽŪN buvo deklaruojamos ir (arba) gyvuliai registruojami pareiškėjo ir (arba) sutuoktinio vardu, ir sutuoktinis jau yra miręs, pareiškėjas atitinka šį tinkamumo kriterijų;</p> <p>1.4. užsiimantys žemės ūkio veikla ne mažesniame kaip 1 ha ŽŪN plote (paraiškos pateikimo / ūkio perleidimo datai);</p> <p>1.5. turintis teisę, sulaukęs pensinio amžiaus, gauti valstybinę socialinio draudimo senatvės pensiją;</p> <p>1.6. paraiškos pateikimo dieną valda turi būti registruota Žemės ūkio ir kaimo verslo registre;</p> <p>2. ūkio darbuotojas paramą gali gauti tik tada, jei jis yra ūkininko, nusprendusio anksčiau laiko pasitraukti iš prekinės žemės ūkio gamybos, ūkio darbuotojas, kuris paraiškos pateikimo dieną yra:</p> <p>2.1. vyras arba moteris paraiškos pateikimo dieną yra ne jaunesnis(-ė) kaip 55 metų amžiaus, tačiau dar nėra sulaukęs(-usi) nustatyto pensinio amžiaus;</p> <p>2.2. apsisprendęs nutraukti ūkio darbuotojo veiklą po valdos perleidimo;</p> <p>2.3. ankstesnius penkerius metus bent pusę savo darbo laiko yra dirbęs ūkyje kaip šeimos pagalbininkas arba ūkio darbuotojas;</p> <p>2.4. per ketverius metus iki perleidėjo ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos dirbo perleidėjo žemės ūkio valdoje ir sukauptė ne mažiau nei dviejų pilnų metų darbo stažą;</p> <p>2.5. turintis teisę, sulaukęs pensinio amžiaus, gauti valstybinę socialinio draudimo senatvės pensiją.</p> <p>3. Ūkininko valdos perėmėjas:</p> <p>3.1. žemės ūkio produktų gamybai ūkininko valdą perimantis perėmėjas privalo atitikti šiuos reikalavimus:</p> <p>3.1.1. pakeisti perleidėją įsikuriant pagal priemonę „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“ arba paraiškos pateikimo dieną būti ūkininku jaunesniu kaip 50 metų amžiaus (perėmėju negali būti perleidėjo sutuoktinis), arba būti privatus juridinis asmuo, užsiimantis žemės ūkio veikla, kuris perima perleidėjo perleidžiamą valdą siekdamas padidinti savo valdą;</p> <p>3.1.2. perimti iš perleidėjo visą valdą (įskaitant ir</p>		
--	---	--	--

	<p>sutuoktinio/sugyventinio valdą) išskyrus perleidėjui leidžiamą pasilikti valdos dalį (ne daugiau kaip 3 ha);</p> <p>3.1.3. paraiškos pateikimo dieną turėti žemės ūkio srities profesinį išsilavinimą ir (arba) kompetenciją (fiziniam asmeniui);</p> <p>3.1.4. įsipareigoti informuoti Žemės ūkio ir kaimo verslo registrą apie tai, kad pasikeitė valdos savininkas;</p> <p>3.2. ne žemės ūkio veiklai valdą perimantis perėmėjas privalo atitikti šiuos reikalavimus:</p> <p>3.2.1. paraiškos pateikimo dieną būti jaunesniu kaip 50 metų amžiaus (perėmėju negali būti perleidėjo sutuoktinis);</p> <p>3.2.2. įsipareigoti informuoti Žemės ūkio ir kaimo verslo registrą apie tai, kad pasikeitė valdos savininkas.</p> <p>4. Ekonomiškai gyvybingą valdą (ūkį) galės perimti tik jaunas ūkininkas besikuriantis pagal priemonę „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“. Ekonomiškai negyvybingą valdą (ūkį) galės perimti kiti numatyti perėmėjai.</p>		
1.5. „Pusiau natūrinių ūkių rėmimas“, 103 204 192 Lt, 1,32 proc.			
Ši priemonė į veiklos sritis neskirstoma	<p>1. Pareiškėjo valdos tipas ir dydis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5–19,99 ha (ŽŪN) ir (arba) 3-10 sąlyginių gyvulių (SG) – mišri gamyba; - 4–8 ha (ŽŪN) – daržininkystė; - 1–4 ha (ŽŪN) – sodininkystė, uoginininkystė, vaistažolininkystė, gėlininkystė; - 10–50 bičių šeimų – bitininkystė; <p>2. valda turi būti įregistruota LR žemės ūkio ir kaimo verslo registre;</p> <p>3. nuo paraiškos pateikimo dienos pareiškėjas įsipareigoja tvarkyti buhalterinę apskaitą taip, kaip tai nustato LR teisės aktai, jei to dar nedarė;</p> <p>4. pateiktas verslo planas, kuriame:</p> <ul style="list-style-type: none"> 4.1 pateikiami įrodymai, kad ūkis taps ekonomiškai gyvybingu*; 4.2 detalai aprašomos reikalingos investicijos; 4.3 apibrėžiamos konkrečios ūkio plėtros gairės ir planai. 	<p>1. Paramos gavėjo narystė kooperatyve, kuris iki paraiškos pateikimo yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvu;</p> <p>2. pareiškėjo amžius (kuo jaunesnis).</p>	Fiziniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio produktų gamyba ir įregistravę valdą.
1.6. „Žemės ūkio valdų modernizavimas“, 1 345 106 768 Lt, 17,23 proc.			
Pirmoji veiklos sritis:	Pagal pirmąją veiklos sritį:	Pagal pirmąją veiklos sritį:	Pagal pirmąją ir

* Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. kovo 16 d. įsakymas Nr. 3D-117.

<p>Nitratų direktyvos reikalavimų ir naujų privalomų Bendrijos standartų įgyvendinimas.</p> <p>Antroji veiklos sritis: Investicijos į žemės ūkio produktų gamybą ir paslaugų žemės ūkiui teikimą.</p> <p>Trečioji veiklos sritis: Trumpos rotacijos plantacinių želdinių įveisimas.</p>	<p>1. jeigu valda yra pasinaudojusi ES investicine SAPARD, BPD ir KPP parama įgyvendinant Bendrijos standartus, turi būti pateikiama išvada apie valdos aplinkosauginę būklę ŽŪM nustatyta tvarka. Valda turi atitikti standartus iki datos, nustatytos šios veiklos srities įgyvendinimo taisyklėse;</p> <p>2. investicijos turi pagerinti bendrus žemės ūkio veiklos rezultatus ir prisidėti prie žemės ūkio konkurencingumo didinimo;</p> <p>3. investicijos, kurioms skiriama parama, turi atitikti Bendrijos standartus.</p> <p>Pagal antrąją veiklos sritį:</p> <p>1. pajamos iš žemės ūkio produktų gamybos per 2 metų laikotarpį turi sudaryti ne mažiau kaip 50 proc. visų valdos veiklos pajamų (išskyrus kooperatyvus, mokslo ir mokymo institucijas). Paukštininkystės ūkių pajamos iš žemės ūkio produktų gamybos ir iš savo valdoje pagamintų / užaugintų žemės ūkio produktų perdirbimo turi sudaryti ne mažiau kaip 50 proc. nuo visų ūkio veiklos pajamų*;</p> <p>2. pareiškėjas, investuojantis į pienininkystės sektorių, privalo turėti pieno kvotą, adekvačią projekte numatytiems pajėgumams. Jei pareiškėjas yra kooperatyvas, jos nariai privalo turėti pieno kvotą, adekvačią projekte numatytiems pajėgumams*;</p> <p>3. pareiškėjas turi turėti profesinį žemės ūkio srities išsilavinimą arba būti išklauses minimalius ūkininkavimo žinių kursus ir turėti reikiamą ūkininkavimo patirtį. Šis reikalavimas netaikomas juridiniams asmenims*;</p> <p>4. ūkis nėra naujai besikuriantis ir iki paraiškos pateikimo turi veikti ne trumpiau kaip 2 metus*;</p> <p>5. pateiktame verslo plane pareiškėjas turi įrodyti, kad ūkio subjektas atitinka ekonominio gyvybingumo kriterijus (išskyrus mokslo ir mokymo institucijas);</p> <p>6. ūkis, pretenduojantis gauti paramą sėklininkystės vystymui, privalo būti pripažintas sėklininkystės ūkiu*;</p> <p>7. investicijos turi pagerinti bendrus žemės ūkio veiklos rezultatus ir prisidėti prie žemės ūkio konkurencingumo didinimo;</p>	<p>1. prioritetas skiriamas atsižvelgiant į esamą situaciją (vietovės jautrumas taršai) įvertinant tai, kad pareiškėjas turi daugiau SGV (SGV skaičius negali viršyti 1,7 SGV/ha), sudarančių didesnę grėsmę taršai arba pareiškėjas dar nėra gavęs Bendrijos bei valstybės paramos Nitratų direktyvos įgyvendinimui.</p> <p>Pagal antrąją veiklos sritį:</p> <p>1. pareiškėjas nėra gavęs ES investicinės paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai;</p> <p>2. valdos dydis iki 150 ha ŽŪN;</p> <p>3. pareiškėjas iki 40 metų amžiaus;</p> <p>4. projektui įgyvendinti prašoma mažesnio paramos intensyvumo;</p> <p>5. ūkyje diegiamos inovacijos;</p> <p>6. paramos gavėjo narystė kooperatyve;</p> <p>7. paramos gavėjas yra kooperatyvas. (Atsižvelgiama į jį sudarančių narių skaičių);</p> <p>8. modernizuojamos asmenų, turinčių „žaliąjį diplomą“, valdos;</p> <p>9. projektams, kuriu vidinės gražos norma yra didesnė ir (arba) pagal kitus ŽŪM nustatytus kriterijus.</p> <p>Pagal trečiąją veiklos sritį:</p> <p>1. pareiškėjas nėra gavęs ES investicinės paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai;</p>	<p>antrąją veiklos sritis:</p> <p>1. ūkininkas ar juridinis asmuo, užsiimantis žemės ūkio produktų gamyba ir nustatyta tvarka įregistravęs savo valdą. Paramos gali kreiptis kooperatyvai, kurios iki paraiškos pateikimo yra pripažintos žemės ūkio kooperatyvais*;</p> <p>Pagal antrąją veiklos sritį:</p> <p>mokslo ir mokymo institucijos, turinčios eksperimentinius, parodomuosius, mokomuosius, bandymų ūkius, užsiimančius žemės ūkio produktų gamyba.</p> <p>Pagal 3 veiklos sritį:</p> <p>fizinis ar juridinis asmuo, turintis nuosavų ŽŪN.</p>
---	---	---	--

*Netaikoma pagal BPD Kaimo plėtros ir žuvininkystės prioriteto priemonę "Investicijos į žemės ūkio valdas" pateiktiems augalininkystės projektams, kuriems neužteko paramos lėšų iš BPD.

	<p>8. investicijos, kurioms skiriama parama turi atitikti Bendrijos standartus.</p> <p>Pagal trečiąją veiklos sritį:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pareiškėjas turi pateikti leidimą veisti trumpos rotacijos želdinius; 2. pareiškėjas turi pateikti žemės nuosavybę patvirtinančius dokumentus; 3. pareiškėjas turi pateikti patvirtintą plantacinių želdinių įveisimo projektą energetiniais tikslais; 4. parama teikiama veisiant trumpos rotacijos plantaciniai želdinius, kurių laikas tarp 2 kirtimų ne ilgesnis kaip 5 metai (gluosnis, karklas - <i>Salix L.</i>); 5. apželdomas plotas turi būti ne mažesnis kaip 1 ha. 6. trumpos rotacijos želdiniai turi būti sodinami ŽŪN laikantis GŪP; 7. investicijos, kurioms skiriama parama, turi atitikti Bendrijos standartus. 	<ol style="list-style-type: none"> 2. projektui įgyvendinti prašoma mažesnio paramos intensyvumo; 3. paramos gavėjo narystė kooperatyve; 4. paramos gavėjas yra kooperatyvas. (Atsižvelgiama į jį sudarančių narių skaičių); 5. pagal kitus ŽŪM nustatytus kriterijus. 	
<p>1.7. „Miškų ekonominės veiklos didinimas“, 70 782 400 Lt, 0,91 proc.</p>			
<p>Pirmoji veiklos sritis: Miškų ekonominės vertės didinimas.</p> <p>Antroji veiklos sritis: Miško kirtimo, apvaliosios medienos bei biokuro (medienos kuro) ruošos modernizavimas.</p>	<p>Pagal pirmąją veiklos sritį:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pareiškėjas turi pateikti privačios miško valdos, į kurią investuojama, nuosavybės arba valdymo teisę patvirtinančius dokumentus; 2. pareiškėjas turi pateikti miško valdos, į kurią investuojama, teisės aktų nustatyta tvarka parengtą, suderintą, patvirtintą, užregistruotą miško valdos vidinės miškotvarkos projektą, su suprojektuotomis priemonėmis, kurioms prašoma paramos; 3. pareiškėjas turi pateikti medynų ir krūmynų pertvarkymui (rekonstrukcijai) rekonstrukcijos projektą, apimančią detalų rekonstrukcijos proceso aprašymą, projekto įgyvendinimui numatytų išlaidų sąmata bei šių išlaidų pagrindimą; 4. investicijos turi būti daromos į ne mažesnę kaip 1 ha miško valdą. <p>Pagal antrąją veiklos sritį:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pareiškėjas turi pateikti privačios miško valdos, į kurią investuojama, nuosavybės arba valdymo teisę patvirtinančius dokumentus; 2. pareiškėjas turi pateikti teisės aktų nustatyta tvarka parengtą, suderintą, patvirtintą ir užregistruotą miško valdos vidinės miškotvarkos projektą. 3. pareiškėjas verslo plane turi įrodyti, kad subjektas atitinka ekonominio gyvybingumo kriterijų. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pareiškėjas nėra gavęs Bendrijos investicinės paramos; 2. projekte numatytos investicijos antrajai veiklos sričiai; 3. pareiškėjas yra fizinis asmuo, investuojantis į didesnes nei 5 ha nuosavybės teise valdomas savo miško valdas. 4. prašoma mažesnė paramos suma. 	<p>Privačių miškų savininkai ir jų asociacijos, taip pat savivaldybės ir jų asociacijos.</p>

1.8. „Kaimo infrastruktūros gerinimas“, 202 541 248 Lt, 2,6 proc.			
<p>Pirmoji veiklos sritis: Žemės ūkio vandentvarka: 1.1. Sausinimo sistemų ir jų hidrotechninių statinių rekonstrukcija bei rūgščių dirvų kalkinimas sausinamos teritorijos ariamoje žemėje, kur pH≤5,5; 1.2. Dirbtinių vandens telkinių hidrotechninių statinių rekonstrukcija; 1.3. Polderių rekonstrukcija.</p> <p>Antroji veiklos sritis: Žemės konsolidacija (žemės konsolidacijos projektų paruošimas organizavimas ir įgyvendinimas).</p> <p>Trečioji veiklos sritis: Miškų infrastruktūros gerinimas (miško kelių su žvyro danga, sausinimo griovių, pralaidų, tiltų įrengimas, rekonstrukcija ar atnaujinimas).</p>	<p>Pagal pirmąją veiklos sritį: 1.1. statiniai, kurių nusidėvėjimas mažesnis nei 30 proc., nerekonstruojami; 1.2. pareiškėjas privalo pateikti Aplinkos ministerijos regioninio aplinkos apsaugos departamento deklaraciją apie numatomo įgyvendinti projekto atitikimą aplinkosaugos standartus.</p> <p>Pagal antrąją veiklos sritį: 2.1. žemės konsolidacijos projektas, pasibaigus jo įgyvendinimo laikotarpiui, turi atitikti aplinkos apsaugos reikalavimus; 2.2. pertvarkomi žemės sklypai turi būti kaimo gyvenamojoje vietovėje; 2.3. pertvarkyti žemės sklypus turi pageidauti ne mažiau kaip 5 žemės sklypų savininkai ar valstybinės žemės patikėtiniai; 2.4. žemės konsolidacijos projekto teritorijos plotas turi būti mažesnis kaip 100 ha; 2.5. pareiškėjas turi įrodyti, kad žemės konsolidacijos projektas pagerins projekto teritorijoje esančių žemės sklypų formą ir (arba) dydį;</p> <p>Pagal trečiąją veiklos sritį: 3.1. pareiškėjas turi pateikti privačios miško valdos, į kurią investuojama, nuosavybės arba valdymo teisę patvirtinančius dokumentus; 3.2. pareiškėjas turi pateikti teisės aktų nustatyta tvarka parengtą, suderintą, patvirtintą ir užregistruotą vidinės miškotvarkos projektą, su suprojektuotomis priemonėmis, kurioms prašoma paramos; 3.3. pareiškėjas turi pateikti teisės aktų nustatyta tvarka parengtą, suderintą ir patvirtintą infrastruktūros įrengimo projektą, kai toks projektas yra privalomas pagal teisės aktų reikalavimus.</p>	<p>Pagal pirmąją veiklos sritį: 1.1. projektai, įgyvendinami aplinkosauginiu požiūriu jautriose Karstinio regiono ir Nemuno žemupio teritorijose; 1.2. pareiškėjas nėra gavęs ES paramos pagal šią veiklos sritį; 1.3. mažesnės likutinės statinio vertės (procentais) statinių rekonstrukcijos plėtrai.</p> <p>Pagal antrąją veiklos sritį: 2.1. projektas apima didesnę žemės konsolidacijos projekte dalyvaujančių asmenų skaičių; 2.2. projektas susijęs su kitais kompleksinio teritorijos pertvarkymo uždaviniais: kaimo infrastruktūros plėtra, žemės ūkio paskirties žemės apželdinimu mišku, vietinių kaimo bendruomenių kūrimusi ir kitų žemės ūkio, kaimo plėtros ir aplinkos apsaugos politikos tikslų ir uždavinių įgyvendinimu.</p> <p>Pagal trečiąją veiklos sritį: 3.1. pareiškėjas nėra gavęs ES investicinės paramos; 3.2. pareiškėjas yra fizinis asmuo, investuojantis į didesnę nei 5 ha nuosavybės teise valdomas savo miško valdas; 3.3. investuojama į IV miškų grupės – ūkinius miškus.</p>	<p>Pagal pirmąją veiklos sritį: 1.1. savivaldybės; 1.2. melioracijos sistemų naudotojų asociacijos.</p> <p>Pagal antrąją veiklos sritį: 2.1. institucija, atsakinga už žemės konsolidacijos projektų organizavimą.</p> <p>Pagal trečiąją veiklos sritį: Fiziniai ir juridiniai asmenys (išskyrus tuos, kurių daugiau kaip 50 proc. akcijų priklauso valstybei), jų asociacijos, taip pat savivaldybės ir jų asociacijos, investuojantys į jiems nuosavybės teise priklausančias arba valdymo teise valdomas privačias miško valdas.</p>
1.9. „Parama gamintojų grupėms“, 10 665 699 Lt, 0,14 proc.			
Ši priemonė į veiklos sritis	1. gamintojų grupės turi būti sudarytos bendrai tiekti rinkai žemės, ūkio	1. Gamintojų grupė jungia daugiau	Kompetentingos

<p>neskirstoma. (Parama teikiama gamintojų grupių įsikūrimui ir jų administracinės veiklos palengvinimui).</p>	<p>produktus ar jų grupes; 2. gamintojų grupę turi sudaryti ne mažiau kaip 5 nariai; 3. kiekvienas gamintojų grupės narys turi būti įregistravęs žemės ūkio valdą. 4. gamintojų grupės turi atitikti šiuos reikalavimus: 4.1. koncentruoti produktų, atitinkančių rinkos poreikius, pasiūlą; 4.2. produktus paruošti ir tiekti pardavimui didelėmis partijomis; 4.3. nustatyti bendras informavimo apie produkciją taisykles.</p>	<p>narių; 2. gamintojų grupė turi didesnę apyvartą.</p>	<p>institucijos gamintojų grupėmis pripažinti juridiniai asmenys.</p>
<p>1.10. „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“, 474 754 722 Lt, 6,08 proc.</p>			
<p>Pirmoji veiklos sritis: Žemės ūkio produktų perdirbimas ir rinkodara: 1.1. vaisių, uogų, daržovių ir grybų perdirbimas ir rinkodara; 1.2. kitos augalininkystės produkcijos perdirbimas ir rinkodara, grūdų džiovyklų, grūdų saugyklų modernizavimas. (Parama <i>nebus skiriama</i> džiovyklų ir saugyklų, miltų, kruopų naujų gamybinių vienetų statybai. Šie apribojimai netaikomi kooperatyvams); 1.3. pieno ir mėsos perdirbimas ir rinkodara. (Parama <i>nebus skiriama</i> naujų mėsos ir pieno perdirbimo įmonių, skerdyklų statybai. Šie apribojimai netaikomi kooperatyvams); 1.4. perdirbimo procese susidariusių trečios kategorijos šalutinių gyvūninių produktų, augalininkystės, pieno atliekų perdirbimas.</p>	<p>Pagal pirmąją veiklos sritį: 1. pajamos iš žemės ūkio produktų perdirbimo ar rinkodaros 2 metus iki paraiškos pateikimo turi sudaryti ne mažiau kaip 50 proc. visų įmonės pajamų (išskyrus kooperatyvus, kurie iki paraiškos pateikimo yra pripažinti žemės ūkio kooperatyvais); 2. paukštininkystės ūkių pajamos iš žemės ūkio produktų gamybos ir iš savo ūkyje pagamintų žemės ūkio produktų perdirbimo turi sudaryti nemažiau kaip 50 proc. nuo visų ūkio veiklos pajamų; 3. parama gali būti teikiama produktų, kurie išvardyti Steigimo Sutarties I priede, perdirbimui ir rinkodarai, išskyrus žuvininkystės produktus; 4. parama gali būti teikiama tik tiems individualiems projektams ir tik tokiais veiklais, kuriais nebuvo skirta parama per gamintojų grupes iš Gamintojų organizacijų veiklos fondo; 5. investicijos į mažmeninę ir didmeninę prekybą nėra tinkamos; Pagal antrąją veiklos sritį: 1. pareiškėjas turi turėti patirtį gyvulininkystės srityje; 2. pareiškėjas turi pateikti investicinį projektą (galimybių studiją); 3. pareiškėjas turi turėti patirtį įgyvendinant ir administruojant nacionalinius ir tarptautinius projektus gyvulininkystės srityje.</p>	<p>Pagal pirmąją veiklos sritį: 1. Pareiškėjas nėra gavęs ES investicinės paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai; 2. mikroįmonė; 3. kooperatyvas; 4. mažesnis prašomos paramos intensyvumas; 5. diegiamos inovacijos; 6. projektai, kurių vidinė gražos norma yra didesnė ir (arba) pagal kitus ŽŪM nustatytus kriterijus. Pagal antrąją veiklos sritį: 1. projekte numatyta kuo daugiau reikalingų paslaugų gyvulių veislininkystei; 2. pareiškėjas pritraukia kuo daugiau gyvulininkystės asociacijų šalies mastu.</p>	<p>Pagal pirmąją veiklos sritį: 1. <i>mikroįmonės</i>, atitinkančios Komisijos Rekomendacijoje 2003/361/EC nustatytą apibrėžimą ir veikiančios mieste, taip pat <i>mažos ir vidutinės įmonės</i>, perdirbančios žemės ūkio produktus ar užsiimančios žemės ūkio produktų rinkodara ne trumpiau kaip 2 metus iki paraiškos pateikimo; 2. įmonės, turinčios nuo 250 iki 750 darbuotojų arba įmonės, kurių metinė apyvarta yra nuo 50 mln. EUR iki</p>

<p>Antroji veiklos sritis: Gyvulių ir paukščių prekinės vertės didinimas ir rinkodara. (Remiamas gyvulių aukciono įkūrimas).</p>			<p>200 mln. EUR, perdirbančios žemės ūkio produktus ar užsiimančios žemės ūkio produktų rinkodara ne trumpiau kaip 2 metus iki paraiškos pateikimo; 3. kooperatyvai, kurie iki paraiškos pateikimo yra pripažinti žemės ūkio kooperatyvais. ir atitinka mikroįmonėms, mažoms ir vidutinėms įmonėms keliamus reikalavimus. Pagal antrąją veiklos sritį: juridiniai asmenys.</p>
<p>1.11. „Dalyvavimas maisto kokybės schemose“, 29 832 192 Lt, 0,38 proc.</p>			
<p>Parama teikiama EB Steigimo Sutarties 1 Priede išvardintiems žemės ūkio produktams bei 2006 m. kovo 20 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 510/2006 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos 1 Priede išvardintiems maisto</p>	<p>Parama skiriama dalyvaujantiems: 1. Bendrijos schemose pagal šiuos reglamentus: 2006 m. kovo 20 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 510/2006 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos; 2006 m. kovo 20 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 509/2006 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų kaip garantuotų tradicinių gaminių. 2. Nacionaliniu lygiu pripažintose kokybės schemose, kurios atitinka šiuos kriterijus: 1. galutinio produkto specifiškumas kyla iš įsipareigojimų dėl</p>	<p>1. fizinis asmuo; 2. kooperatyvas arba gamintojų grupė, iki paraiškos pateikimo pripažinta valstybės narės kompetentingos institucijos.</p>	<p>Fiziniai ir juridiniai asmenys (parama skiriama tik mažoms ir vidutinėms įmonėms), įregistruoti teisės aktų nustatyta tvarka, įregistravę žemės ūkio valdą, gaminantys</p>

<p>produktams, išskyrus žuvininkystės ir akvakultūros produktus, kuriems taikomas 1999 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 104/2000:</p> <p>1. skirtiems tik žmonių vartojimui,</p> <p>2. oficialiai pripažintiems pagal Bendrijos kokybės schemas arba nacionalines maisto kokybės schemas, atitinkančias tikslus kriterijus. Parama neskiriama schemoms, kurių vienintelis tikslas- numatyti pagal Bendrijos arba nacionalinę teisę privalomų standartų aukštesnio lygio kontrolę.</p>	<p>ūkininkavimo metodų, kurie garantuoja konkrečias savybes, įskaitant gamybos procesą arba galutinio produkto kokybę, kuri labai pranoksta komercinius produktų standartus, reglamentuojančius visuomenės, gyvūnų ar augalų sveikata, gyvūnų gerovę arba aplinkosaugą;</p> <p>2. nurodytos privalomos produktų specifikacijos, o atitiktį šioms specifikacijoms tikrina nepriklausomos kontrolės įstaigos;</p> <p>3. schema prieinama visiems gamintojams;</p> <p>4. schema yra skaidri ir užtikrinti visišką produkto atsekamumą;</p> <p>5. schema atitinka dabartinius arba numatomus rinkos reikalavimus.</p>		<p>nurodytus žemės ūkio ar maisto produktus.</p>
<p>2 KRYPTIS „APLINKOS IR KRAŠTOVAIZDŽIO GERINIMAS“, 2 484 145 747 Lt, 36,48 proc.</p>			
<p>2.1. „Agrarinė aplinkosauga“, 1 259 983 014, 16,14 proc.</p>			
<p>2.1.1. „Ekologinio ūkininkavimo programa“;</p> <p>2.1.2. „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimo programa“;</p> <p>2.1.3. „Kraštovaizdžio tvarkymo programos“ veiklos:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pievų tvarkymas; -šlapžemių tvarkymas; -vandens telkinių pakrančių tvarkymas pievose; -vandens telkinių apsauga nuo taršos ir dirvos erozijos ariamoje žemėje; 	<p>1. Pareiškėjo valda turi būti įregistruota Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre bei atitikti Tiesioginių išmokų už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus administravimo bei kontrolės 2007 m. taisyklių 67 punkto reikalavimus;</p> <p>2. kompensacinė išmoka mokama už ne mažesnę kaip 1 ha žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotą. Reikalavimas veiklą vykdyti žemės ūkio naudmenose netaikomas dalyvaujantiems „Kraštovaizdžio tvarkymo programos“ veiklose „Šlapžemių tvarkymas“, „Vandens telkinių apsaugos juostų ir melioracijos griovių šlaitų tvarkymas“, „Kraštovaizdžio elementų aplinkos tvarkymas“, „Valdos kraštovaizdžio elementų tvarkymas“;</p> <p>3. lauko plotas, už kurį pareiškėjas prašo išmokų pagal Ekologinio ūkininkavimo programą, turi būti ne mažesnis nei 0,1 ha;</p> <p>4. pareiškėjas privalo laikytis įsipareigojimų ne mažiau kaip 5 kalendorinius metus nuo pirmais dalyvavimo metais vėliausiai</p>	<p>Tuo atveju, jeigu pagal šią priemonę kreipsis daugiau pareiškėjų negu bus numatyta lėšų biudžete, išmoka mažinama proporcingai visiems pareiškėjams.</p>	<p>Ūkininkai, žemės ūkio bendrovės, kooperatinės bendrovės (kooperatyvai), asociacijos ar kiti žemės ūkio veiklos subjektai.</p> <p>Veiklos sritims „Pievų tvarkymas“ ir „Šlapžemių tvarkymas“ pareiškėjai –</p>

<p>-ražių laukai per žiemą; -medingų augalų juostos ar laukai ariamoje žemėje; -vandens telkinių apsaugos juostų ir melioracijos griovių šlaitų tvarkymas; 2.1.4. „Kraštovaizdžio elementų aplinkos tvarkymas“; 2.1.5. „Valdos kraštovaizdžio elementų tvarkymas“; 2.1.6. „Rizikos vandens telkinių būklės gerinimas“;</p>	<p>pateiktos paraiškos dalyvauti atitinkamoje priemonės programoje pateikimo dienos; 5. pareiškėjo žemės ūkio naudmenos ir pasėliai turi atitikti geros agrarinės būklės reikalavimus (reikalavimas netaikomas „Šlapžemių tvarkymo“, „Vandens telkinių apsaugos juostų ir melioracijos griovių šlaitų tvarkymas“, „Kraštovaizdžio elementų aplinkos tvarkymas“, „Valdos kraštovaizdžio elementų tvarkymas“ veiklų sritims); 6. pareiškėjas turi vykdyti veiklą tame pačiame paraiškoje nurodytame plote (t. y. tuose pačiuose nurodytų kontrolinių žemės sklypų laukuose), išskyrus veiklos sritį „Ražių laukai per žiemą“). Specialieji reikalavimai pagal skirtingas programas ir veiklos sritis yra nurodyti nacionaliniuose teisės aktuose.</p>		<p>saugomų teritorijų direkcijos ir miškų urėdijos, valdančios valstybinę žemę, atitinkančią paramos skyrimo kriterijus.</p>
<p>2.2. „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, 194 819 534 lt, 2,5 proc.</p>			
<p>Miško ir trumpos rotacijos plantacinių želdinių įveisimas žemės ūkio paskirties žemėje, kuri anksčiau buvo naudojama žemės ūkio produkcijos gamybai ir yra tinkama apželdinimui pagal aplinkosauginius reikalavimus.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Želdinama žemė turi atitikti geros agrarinės būklės reikalavimus (turi būti pastaruosius 2 metus deklaruota), joje turi būti gaminama žemės ūkio produkcija; 2. miško įveisimo išmoka mokama veisiant trumpos rotacijos plantaciniai želdinius, kurių rotacijos periodas yra nuo 6 iki 15 metų; 3. apželdomas plotas turi būti ne mažesnis kaip 0,5 ha, išskyrus atvejus, kai apželdomas plotas ribojasi su mišku; 4. parama teikiama veisiant vietines medžių ir krūmų rūšis, išskyrus atvejus, kai veisiami trumpos rotacijos plantaciniai želdiniai; 5. pareiškėjas pateikia leidimą įvesti mišką ne miško žemės sklype; 6. pareiškėjas pateikia atsakingos institucijos patvirtintą Miško želdinimo ir žėlimo projektą; 7. pareiškėjas turi pateikti miško sodmenų / sėklų kilmės liudijimą teisės aktų nustatyta tvarka; 8. parama, želdinant valstybinę žemės ūkio paskirties žemę, teikiama tik miško įveisimo išlaidoms padengti; 9. miško įveisimo išmoka išmokama pirmaisiais arba antraisiais metais po pasodinimo, atsižvelgiant į tai, kada baigiami miško įveisimo darbai. Miško įveisimo išmoka mokama, kai valstybiniai miškų pareigūnai nustato, kad miškas pasodintas pagal patvirtintą Miško želdinimo ir žėlimo projektą ir jo kokybė atitinka Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimus; 10. prarastųjų pajamų kompensavimo išmoka mokama tiems, kurie 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Veisiamas miškas (ne trumpos rotacijos plantaciniai želdiniai); 2. Miškas veisiamas fiziniams asmenims nuosavybės teise priklausančioje privačioje žemėje, išskyrus atvejus, kai veisiami trumpos rotacijos plantaciniai želdiniai; 3. apželdinama mažiau palanki ūkininkauti vietovė arba žemė, kurios našumas iki 32 balų, taip pat karstinių įgriuvų regione esanti žemė; 4. žemės sklypai, kuriuose numatoma įvesti mišką, suformuoti žemės konsolidacijos projekto metu. 5. numatoma veisti želdinius, kurių sudėtyje yra 50 proc. ir daugiau ažuolų. 	<p>Fiziniai ar juridiniai asmenys, kuriems žemės ūkio paskirties žemė priklauso nuosavybės teise, valstybinės žemės valdytojai.</p>

	<p>apsodina dalį arba visą savo žemės ūkio paskirties žemę ir gauna miško įveisimo išmoką;</p> <p>11. dėl įveisto miško priežiūros ir apsaugos išmokos pareiškėjas gali kreiptis ne daugiau kaip penkis kartus, ne dažniau kaip vieną kartą per metus;</p> <p>12. jeigu dalis pasodintų sodmenų neprigijo, o pasėtos sėklos nesudygo, želdiniai turi būti atsodinti sodmenimis, kad būtų įvykdyti Miško želdinimo ir žėlimo projekto sprendiniai.</p> <p>Paramos apribojimai:</p> <p>1. parama valstybinėms institucijoms priklausančios žemės apželdinimui mišku teikiama tik miško įveisimo išlaidoms padengti;</p> <p>2. parama <i>neskiriama</i> ūkininkams, kurie gauna ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos paramą;</p> <p>3. parama neskiriama kalėdiniam medeliams auginti, laukų apsauginėms juostoms veisti;</p> <p>4. parama neteikiama apželdinant mišku <i>Natura 2000</i> teritorijas.</p> <p>5. parama įveisiant trumpos rotacijos plantacinius želdinius skiriama tik jų įveisimo išlaidoms padengti.</p>		
<p>2.3. „Pirmas ne žemės ūkio paskirties ir apleistos žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, 156 846 603 Lt, 2,01 proc.</p>			
<p>Miško ir trumpos rotacijos plantacinių želdinių įveisimas miškų ūkio paskirties, kitos paskirties ir apleistoje žemėje</p>	<p>1. Miško įveisimo išmoka mokama veisiant trumpos rotacijos plantaciniai želdinius, kurių rotacijos periodas yra nuo 6 iki 15 metų;</p> <p>2. apželdomas plotas turi būti ne mažesnis kaip 0,5 ha, išskyrus atvejus, kai apželdomas plotas ribojasi su mišku;</p> <p>3. parama teikiama veisiant vietines medžių ir krūmų rūšis, išskyrus atvejus, kai veisiami trumpos rotacijos plantaciniai želdiniai;</p> <p>4. apželdinant apleistas žemes pareiškėjas turi pateikti leidimą įveisti mišką ne miško žemės sklype;</p> <p>5. pareiškėjas turi pateikti atsakingos institucijos patvirtintą Miško želdinimo ir žėlimo projektą;</p> <p>6. pareiškėjas turi pateikti miško sodmenų / sėklų kilmės liudijimą teisės aktų nustatyta tvarka;</p> <p>7. parama, želdinant valstybinę žemės ūkio paskirties žemę, teikiama tik miško įveisimo išlaidoms padengti;</p> <p>8. miško įveisimo išmoka išmokama pirmaisiais arba antraisiais metais po pasodinimo, atsižvelgiant į tai, kada baigiami miško įveisimo darbai. Miško įveisimo išmoka mokama, kai valstybiniai miškų pareigūnai</p>	<p>1. Veisiamas miškas (ne trumpos rotacijos plantaciniai želdiniai);</p> <p>2. apželdinama mažiau palankios ūkininkauti vietovės ir kitos teritorijos, kurių žemės našumas yra iki 32 balų, apleista žemė, karstinių įgriuvų regione esanti žemė;</p> <p>3. numatoma veisti želdinius, kurių sudėtyje yra 50 proc. ir daugiau ažuolų;</p> <p>4. žemės sklypai, kuriuose numatoma įveisti mišką, suformuoti žemės konsolidacijos projekto metu.</p>	<p>Fiziniai ar juridiniai asmenys, kuriems miškų ūkio paskirties, kitos paskirties žemė ir apleista žemė priklauso nuosavybės teise, valstybinės žemės valdytojai.</p>

	<p>nustato, kad miškas pasodintas pagal patvirtintą Miško želdinimo ir želimo projektą ir jo kokybė atitinka Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimus;</p> <p>9. dėl apleistoje žemėje įveisto miško priežiūros ir apsaugos išmokos pareiškėjas gali kreiptis ne daugiau kaip penkis kartus, ne dažniau kaip vieną kartą per metus;</p> <p>10. jeigu dalis pasodintų sodmenų neprigijo, o pasėtos sėklos nesudygo, želdiniai turi būti atsodinti sodmenimis, kad būtų įvykdyti Miško želdinimo ir želimo projekto sprendiniai;</p> <p>Paramos ribojimai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. parama neskiriama kalėdiniais medeliams auginti, laukų apsauginėms juostoms veisti; 2. parama neteikiama apželdinant mišku <i>Natura 2000</i> teritorijas. 		
<p>2.4. „Parama pažeistų miškų atkūrimui“, 51 792 000 Lt, 0,66 proc.</p>			
<p>Pirmoji veiklos sritis: Stichinių nelaimių ir gaisrų paveiktų miškų atkūrimas ir prevencinės priemonės.</p> <p>Antroji veiklos sritis Bendros valstybinės miško priešgaisrinių priemonių sistemos gerinimas.</p>	<p>Pagal pirmąją veiklos sritį:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pareiškėjas turi pateikti miško valdos, kuriai prašoma paramos, nuosavybės arba valdymo teisę patvirtinantį dokumentą; 2. pareiškėjas turi pateikti stichinių nelaimių ar gaisrų pažeisto miško ploto atkūrimo projektą; 3. pareiškėjas turi pateikti teisės aktų nustatyta tvarka parengtą, suderintą, patvirtintą ir užregistruotą miškotvarkos projektą, su suprojektuotomis miško gaisrų prevencinėmis priemonėmis, kurioms prašoma paramos. <p>Paramos apribojimai: neremiamas priešgaisrinių juostų įrengimas plotuose, kuriems teikiama agrarinė aplinkosaugos parama.</p> <p>Pagal antrąją veiklos sritį:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. parama skiriama tik miško plotams priskirtiems aukštam ir vidutiniam gaisringumo rizikos laipsniui pagal Lietuvos Respublikos miškų pasiskirstymo pagal gaisringumo riziką žemėlapi; 2. pareiškėjas turi pateikti miško priešgaisrinės prevencijos veiklos planą arba operatyvinio miško gaisrų gesinimo planą, su numatomomis įgyvendinti miško gaisrų prevencinėmis priemonėmis, kurioms prašoma paramos, arba su miško priešgaisrinėmis prevencinėmis priemonėmis, patvirtintomis Generalinės miškų urėdijos; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pareiškėjas nėra gavęs ES investicinės paramos; 2. projektas skirtas stichinių nelaimių ir gaisrų paveiktiems miškams atkurti; 3. pareiškėjas yra privataus miško savininkas; 4. mažesnė prašomos paramos suma. 	<p>Pagal pirmąją veiklos sritį: privatų miškų savininkai ir valstybinių miškų valdytojai.</p> <p>Pagal antrąją veiklos sritį: juridiniai asmenys, Miškų įstatymo nustatyta tvarka įgyvendinantys bendrą valstybinę miško priešgaisrinių priemonių sistemą visų nuosavybės formų miškuose.</p>

	3. pareiškėjas turi pateikti gaisrų stebėjimo bokštų statybai, įrengimui ar rekonstravimui būtinus dokumentus ir projektą, kai tam prašoma paramos.		
2.5. „Ne pelno siekiančios investicijos miškuose“, 34 528 000 Lt, 0,44 proc.			
Ši priemonė į veiklos sritis neskirstoma. (Remiamas miškų ekologinių ir rekreacinių funkcijų kaimo vietovėse atkūrimas, išsaugojimas ir plėtra).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pareiškėjas turi pateikti miško valdos, kuriai prašoma paramos, nuosavybės arba valdymo teisę patvirtinantį dokumentą; 2. pareiškėjas turi pateikti teisės aktų nustatyta tvarka parengtą, suderintą, patvirtintą ir užregistruotą miškotvarkos projektą, su suprojektuotomis priemonėmis, kurioms prašoma paramos; 3. pareiškėjas miškų rekreacinės infrastruktūros objektų įrengimui turi pateikti atitinkamus techninius projektus ir kitus dokumentus, kai jie privalomi pagal teisės aktų reikalavimus; 4. pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbai remiami tik I (rezervatiniuose) ir IIA (ekosistemų apsaugos) miškų grupės miškuose pagal parengtus specialius projektus; 5. miškuose esančių saugomų natūralių buveinių ar saugomų rūšių buveinių atkūrimo ar tipiškos struktūros palaikymo darbai remiami, tik jeigu jie numatyti nustatyta tvarka parengtame ir patvirtintame gamtotvarkos plane; 6. miško infrastruktūros rengimas ir tobulinimas remiamas tik IIB grupės miškuose (rekreaciniai miškai); 7. pareiškėjas sutinka, kad rekreacinė infrastruktūra bus prieinama nemokamam naudojimui. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pareiškėjas nėra gavęs ES investicinės paramos; 2. pareiškėjas yra privataus miško savininkas; 3. mažesnė prašomos paramos suma; 4. projektas skirtas miško ekologiškai vertei padidinti 	Privačių miškų savininkai ir valstybinių miškų valdytojai.
2.6. „Miškų aplinkosaugos išmokos“, 35 528 000 Lt, 0,44 proc.			
<p>Pirmoji veiklos sritis: Išmokos už pagrindinių miško kirtimų nevykdymą identifiikuotose kertinėse miško buveinėse (toliau - KMB).</p> <p>Antroji veiklos sritis: Išmokos už neplynus miško kirtimus vietoj galimų plynų.</p>	<p>Pagal pirmąją veiklos sritį:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pareiškėjas pateikia Valstybinės miškotvarkos tarnybos pažymą, kurioje nurodyta, kad pareiškėjo valdoje, kuriai prašoma paramos, identifiukuota ne mažesnio kaip 1 ha ploto KMB, valda priskirta III arba IV miškų grupei ir medynas, kuriame identifiukuota KMB yra pasiekęs atitinkamai miškų grupei nustatytą minimalų pagrindinių kirtimų amžių; 2. pareiškėjas pateikia patvirtinimą dėl pagrindinių kirtimų nevykdymo KMB po jos identifikavimo; 3. pareiškėjas paraiškijoje įsipareigoja išsaugoti KMB ir ne trumpiau kaip 7 metus nevykdyti joje pagrindinių miško kirtimų. <p>Paramos apribojimas: pareiškėjas negali kreiptis paramos pagal priemonę „Natura 2000“ tam</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Miško valda, kuriai prašoma paramos, yra priskirta III miškų grupei (apsauginiai miškai); 2. privačios miško valdos savininkas yra fizinis asmuo; 3. prašoma paramos identifiukuotos KMB išsaugojimui. 	Privačių miškų savininkai savo valdose sutartiniais pagrindais savanoriškai įsipareigojantys laikyti papildomų aplinkosauginių reikalavimų, kurie nėra nustatyti teisės aktais kaip privalomi toms

	pačiam plotui. Pagal antrąją veiklos sritį; 1. pareiškėjas turi pateikti nustatyta tvarka parengtą, suderintą ir patvirtintą miškotvarkos projektą, kuriame suprojektuotas neplynas kirtimas, nors pagal teisės aktus tame plote galėtų būti leidžiamas ir plynas kirtimas; 2. pareiškėjas turi pateikti nustatyta tvarka išduotą leidimą kirsti mišką, kuriame leidžiamas vykdyti neplyno kirtimo pirmas atvejis; 3. pareiškėjas turi pateikti pažymą, patvirtinančią, kad vietoj suprojektuoto ir leisto neplyno pagrindinio miško kirtimo galėjo būti leidžiamas plynas pagrindinis miško kirtimas; 4. pareiškėjas paraiškoje turi įsipareigoti vykdyti neplynus pagrindinius miško kirtimus vietoj galimų plynų miško kirtimų III ir IV miškų grupės brandžiame miške.		valdoms.
2.7. „Natura 2000 išmokos ir su direktyva 2000/60/EB susijusios išmokos“, 25 896 000 Lt, 0,33 proc.			
Ši priemonė į veiklos sritis neskirstoma. (Išmokos mokamos už ūkininkavimo apribojimus Natura 2000 žemės ūkio vietovėse)	1. Žemės ūkio valda (toliau – valda) arba jos dalis turi pateikti į <i>Natura 2000</i> teritoriją; 2. pareiškėjo valda turi būti įregistruota Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre; 3. pareiškėjas turi deklaruoti žemės ūkio naudmenas ir pasėlius; 4. pareiškėjo, pretenduojančio gauti paramą pagal priemonę <i>Natura 2000</i> žemės ūkyje, valdos dydis turi būti ne mažesnis kaip 1 ha žemės ūkio naudmenų; 5. pareiškėjo žemės ūkio naudmenos ir pasėliai turi būti geros agrarinės būklės; 6. pareiškėjas privalo laikytis geros ūkininkavimo praktikos reikalavimų; 7. pareiškėjas, pretenduojantis gauti paramą pagal priemonę <i>Natura 2000</i> žemės ūkyje, privalo laikytis bent vieno iš šių draudimų ar apribojimų, kurie apibrėžti saugomos teritorijos nuostatuose ar tvarkymo plane bei viršija pareiškėjui privalomus geros agrarinės būklės bei geros ūkininkavimo praktikos reikalavimus: 7.1. draudžiama suarti pievas ir ganyklas ar persėti jas kultūrinėmis žolėmis; 7.2. draudžiama sausinti ar kitaip keisti hidrologinį režimą; 7.3. ribojamas ganomų gyvulių skaičius ir šienavimo terminai; 7.4. draudžiama naudoti trąšas, pesticidus ar kalkinti žemės ūkio	Tuo atveju, jeigu pagal šią priemonę kreipsis daugiau pareiškėjų negu bus numatyta lėšų biudžete, išmoka mažinama proporcingai visiems pareiškėjams.	Ūkininkai, žemės ūkio bendrovės, kooperatinės bendrovės (kooperatyvai), asociacijos, kiti žemės ūkio veiklos subjektai.

	naudmenas.		
2.8. „Natura 2000 išmokos (Parama Natura 2000 miškų teritorijose)“, 88 046 400 Lt, 1,13 proc.			
Ši priemonė į veiklos sritis neskirstoma. (Išmokos mokamos už aplinkosauginius apribojimus Natura 2000 miškų teritorijose).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Žemės ūkio valda arba jos dalis turi patekti į Natura 2000 teritoriją; 2. valda turi būti įregistruota Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre; 3. valdos dydis turi būti ne mažesnis kaip 0,5 ha miško naudmenų; 4. pareiškėjas, pretenduojantis gauti paramą pagal Natura 2000 miškų ūkyje, turi būti privataus miško savininkas arba jų asociacija; 5. pareiškėjas, pretenduojantis gauti paramą pagal priemonę Natura 2000 miškų ūkyje, turi turėti parengtą ir patvirtintą miško valdos miškotvarkos projektą (arba projektą, pakoreguotą pagal saugomoje teritorijoje nustatytus veiklos apribojimus) ir naudojamoje valdoje jo veiklai turi būti taikomas bent vienas iš šių draudimų ir apribojimų: <ol style="list-style-type: none"> 5.1. uždrausta vykdyti pagrindinius miško kirtimus medyne, kuris yra pasiekęs IV miškų grupės miškams taikomą kirtimų amžių, nurodytą Pagrindinių miško kirtimo taisyklėse, patvirtintose 2003 m. gruodžio 19 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. 670 (Žin., 2004, Nr. 10-284) arba pagrindiniai kirtimai tokia medyne yra atidėti vėlesniam laikui; 5.2. leidžiami pagrindiniai miško kirtimai, tačiau jie turi būti vykdomi atvejinais kirtimais; 5.3. plynose pagrindinių miško kirtimų biržėse turi būti paliekamas papildomas skaičius neiškirstų žalių medžių; 5.4. sanitariniais kirtimais retinimo amžių (20 metų) pasiekusiuose ir vyresniuose medynuose negali būti iškertami visi džiūstantys ar išdžiuvę medžiai; 6. pareiškėjai, gaunantys paramą pagal priemonę Natura 2000 miškų ūkyje, už tuos pačius plotus negali gauti paramos pagal priemonę „Miškų aplinkosaugos išmokos“. 	Tuo atveju, jeigu pagal šią priemonę kreipsis daugiau pareiškėjų negu bus numatyta lėšų biudžete, išmoka mažinama proporcingai visiems pareiškėjams	Privataus miško savininkas arba jų asociacija.
2.9. „Išmokos ūkininkams vietovėse, kuriose yra kliūčių, išskyrus kalnuotas vietoves“, 991 069 945, 12,47 proc.			
Ši priemonė į veiklos sritis neskirstoma. (Išmokos mokamos asmenims, ūkininkaujantiems mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Žemės ūkio valda arba jos dalis turi būti mažiau palankioje ūkininkauti vietovėje; 2. pareiškėjo valda turi būti įregistruota Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre; 3. pareiškėjas privalo deklaruoti žemės ūkio naudmenas ir pasėlius; 4. valdos dydis mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse turi būti ne mažesnis kaip 1 ha žemės ūkio naudmenų; 	Tuo atveju, jeigu pagal šią priemonę kreipsis daugiau pareiškėjų negu bus numatyta lėšų biudžete, išmoka mažinama proporcingai visiems pareiškėjams	Ūkininkai, žemės ūkio bendrovės, kooperatinės bendrovės (kooperatyvai), asociacijos, kiti

	<p>5. pareiškėjo žemės ūkio naudmenos ir pasėliai turi būti geros agrarinės būklės;</p> <p>6. pareiškėjas privalo laikytis geros ūkininkavimo praktikos reikalavimų;</p> <p>7. pareiškėjas turi įsipareigoti ūkininkauti ar užsiimti žemės ūkio veikla mažiausiai 5 metus nuo pirmos gautos išmokos pagal priemonę (taikoma tik MPŪV);</p> <p>8. pareiškėjams pagal priemonę MPŪV parama neteikiama, jei jie yra perleidėjai pagal priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“.</p>		žemės ūkio veiklos subjektai.
3 KRYPTIS „GYVENIMO KOKYBĖ KAIMO VIETOVĖSE IR KAIMO EKONOMIKOS ĮVAIRINIMAS“, 951 639 992 Lt, 12,19 PROC.			
3.1. „Perėjimas prie ne žemės ūkio veiklos“, 278 405 227 Lt, 3,57 proc.			
<p>Ši priemonė į veiklos sritis neskirstoma. (Remiama ne žemės ūkio veikla, įskaitant amatus. Neremtinų veiklų sąrašą nustato ŽŪM.).</p>	<p>1. Visiems pareiškėjams:</p> <p>1.1. pareiškėjas ne mažiau kaip 2 pastaruosius metus iki paraiškos pateikimo turi užsiimti žemės ūkio veikla, o pajamos iš žemės ūkio veiklos turi sudaryti ne mažiau kaip 50 proc. visų pajamų;</p> <p>1.2. pareiškėjas verslo plane turi įrodyti, kad ūkio subjektas atitinka ekonominio gyvybingumo kriterijus;</p> <p>1.3. projektas turi būti įgyvendinamas kaimo vietovėje, t.y. vietovėje iki 6000 gyventojų;</p> <p>1.4. projektas turi būti nesusijęs su produktais, patenkančiais į Sutarties I priedą.</p> <p>2. Ūkininkui:</p> <p>2.1. pareiškėjas turi turėti reikiamą kvalifikaciją arba įsipareigoti išklaudyti specializuotus mokymo kursus ir pateikti tai patvirtinantį sertifikatą iki paramos sutarties pasirašymo;</p> <p>2.2. projekto <i>vykdytojas</i> turi turėti verslo liudijimą arba individualios veiklos pažymėjimą, jei tai numato projekte numatytą veiklą reglamentuojantys nacionaliniai teisės aktai.</p> <p>3. Mikroįmonei:</p> <p>3.1. ne mažiau kaip vienas mikroįmonės darbuotojas turi būti reikiamos kvalifikacijos arba įsipareigoti išklaudyti specializuotus mokymo kursus ir pateikti tai patvirtinantį sertifikatą iki paramos sutarties pasirašymo;</p> <p>3.2. mikroįmonė turi išlikti savarankiška įmone mažiausiai 5 metus po sutarties pasirašymo;</p> <p>3.2. mikroįmonė turi būti įregistruota ir veikianti kaimo vietovėje, t.y.</p>	<p>1. pareiškėjas nėra gavęs ES investicinės paramos žemės ūkio ir kaimo plėtrai;</p> <p>2. paramos prašoma amatų plėtrai;</p> <p>3. pareiškėja yra moteris / mikroįmonės vadovė yra moteris;</p> <p>4. projektas įgyvendinamas mažiau palankioje ūkininkauti vietovėje;</p> <p>5. projektas įgyvendinamas probleminiuose regionuose, nustatytuose pagal ŽŪM taisykles;</p> <p>6. prašoma paramos veiklai, kuri atitinka vietos plėtros strategiją;</p> <p>7. projektas, kurio vidinė gražos norma yra didesnė ir (arba) pagal kitus ŽŪM nustatytus kriterijus.</p>	Ūkininkai, mikroįmonės

	vietovėje iki 6 000 gyventojų.		
3.2. „Parama verslo kūrimui ir plėtrai“, 371 854 499 Lt, 4,76 proc.			
<p>Pirmoji veiklos sritis: Ne žemės ūkio veikla, paslaugos žemės ūkiui, amatai, įskaitant amatų centrų kūrimą. (Neremtinų veiklų sąrašą nustato ŽŪM.).</p> <p>Antroji veiklos sritis: Ne savo ūkyje užaugintų / pagamintų žemės ūkio produktų perdirbimas ir paruošimas realizacijai. (Parama neskiriama džiovykloms ir skerdykloms, saugyklų, miltų, kruopų naujų gamybinių vienetų statybai, naujų mėsos ir pieno perdirbimo įmonių statybai).</p>	<p>Pagal pirmąją ir antrąją veiklos sritis: 1.1. mikroįmonė turi būti įregistruota ir veikianti kaimo vietovėje ir užsiimti alternatyvia žemės ūkiui arba ne žemės ūkio veikla⁶; 1.2. projektas turi būti įgyvendinamas kaimo vietovėje, t.y. vietovėje iki 6000 gyventojų; 1.3. ne mažiau kaip vienas mikroįmonės darbuotojas turi būti reikiamos kvalifikacijos arba įsipareigoti išklaudyti specializuotus mokymo kursus ir pateikti tai patvirtinantį sertifikatą iki paramos sutarties pasirašymo; 1.4. pareiškėjas verslo plane turi įrodyti, kad mikroįmonė atitinka ekonominio gyvybingumo kriterijų⁷; 1.5. ne mažiau kaip 50 proc. mikroįmonės darbuotojų turi būti nuolatiniai kaimo gyventojai⁸; 1.6. projektas turi būti nesusijęs su produktais, patenkančiais į Sutarties I priedą.</p> <p>Pagal antrąją veiklos sritį: 2.1. parama gali būti teikiama tik produktų, patenkančių į Sutarties I priedą, perdirbimui ir rinkodarai.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. pareiškėjas nėra gavęs ES investicinės paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai; 2. prašoma paramos amatų plėtrai; 3. projektas įgyvendinamas mažiau palankioje ūkininkauti vietovėje; 4. prašoma paramos veiklai, kuri atitinka vietos plėtros strategiją; 5. pareiškėjas yra mikroįmonė, registruota ir veikianti kaimo vietovėje ne mažiau kaip 2 pastaruosius metus iki paraiškos pateikimo. 6. projektas, kurio vidinė gražos norma yra didesnė ir (arba) pagal kitus ŽŪM nustatytus kriterijus. 	<p>Pelno siekiančios mikroįmonės, atitinkančios Komisijos Rekomendacijoje 2003/361/EC nustatytus reikalavimus. Parama teikiama: -veikiančioms mikroįmonėms - naujų mikroįmonių steigimui.</p>
3.3. „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“, 301 380 265 Lt, 3,86 proc.			
<p>Pirmoji veiklos sritis: Kaimo turizmo paslaugų plėtra (įskaitant amatų kiemų kaimo turizmo sodybose kūrimą);</p> <p>Antroji veiklos sritis: Stovyklaviečių kaimo vietovėse įkūrimas ir plėtra, išskyrus miško vietovėse.</p>	<p>Pagal pirmąją ir antrąją veiklos sritis: 1.1. pareiškėjas turi turėti reikiamą kvalifikaciją arba įsipareigoti baigti specializuotus mokymo kursus ir pateikti tai patvirtinantį pažymėjimą iki paramos sutarties pasirašymo; 1.2. pareiškėjas verslo plane turi įrodyti, kad ūkio subjektas atitinka ekonominio gyvybingumo kriterijų; 1.3. projekto <i>vykdytojas</i> turi turėti verslo liudijimą arba individualios veiklos pažymėjimą; 1.4. projektas pagal pirmąją veiklos sritį turi būti įgyvendinamas kaimo vietovėje, mažame miestelyje ar mieste, kuriame gyvena mažiau kaip 3000 gyventojų⁹, projektas pagal antrąją veiklos sritį turi būti</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. pareiškėjas nėra gavęs ES investicinės paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai; 2. projektas įgyvendinamas mažiau palankioje ūkininkauti vietovėje; 3. pareiškėjas ne mažiau kaip 2 pastaruosius metus iki paraiškos pateikimo vykdo ekonominę ir (ar) profesinę veiklą kaime; 4. pareiškėjas yra ūkininkas iki 40 	<p>Ūkininkai, kaimo gyventojai</p>

⁶ Projektams, pagal kuriuos siekiama įkurti mikroįmonę, šis reikalavimas taikomas paramos sutarties pasirašymo momentu.

⁷ Projektams, pagal kuriuos siekiama įkurti mikroįmonę, šis reikalavimas taikomas paramos sutarties pasirašymo momentu.

⁸ Projektams, pagal kuriuos siekiama įkurti mikroįmonę, šis reikalavimas taikomas paramos sutarties pasirašymo momentu.

⁹ Kaimo vietovė laikoma kaimas, mažas miestelis ar miestas iki 6 000 gyventojų.

	<p>įgyvendinamas kaimo vietovėje, t.y. vietovėje iki 6000 gyventojų, išskyrus stovyklavietes miško vietovėje;</p> <p>Pagal antrąją veiklos sritį:</p> <p>2.1. <i>naujai</i> kuriamos kaimo turizmo sodybos plotas turi būti ne mažesnis kaip 0,7 ha;</p> <p>2.2. atstumas nuo <i>naujai</i> kuriamos kaimo turizmo sodybos iki magistralinių kelių Vilnius-Klaipėda, Vilnius-Panevėžys, Saločiai-Kalvarija, turi būti ne mažesnis negu 0,5 km;</p> <p>2.3. numerių skaičius apgyvendinamosiose patalpose negali viršyti Turizmo įstatyme nustatyto skaičiaus.</p>	<p>metų amžiaus;</p> <p>5. prašoma paramos veiklai, kuri atitinka vietos plėtros strategiją;</p> <p>6. sukuriama tradicinė sodyba;</p> <p>7. projekto įgyvendinime numatyta įdiegti inovaciją;</p> <p>8. projektas įgyvendinamas šalia turizmo maršrutų;</p> <p>9. projektas, kurio vidinė gražos norma yra didesnė ir (arba) pagal kitus ŽŪM nustatytus kriterijus.</p>	
3.4. „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“ (įgyvendinama <i>Leader</i> metodu), 256 905 601 Lt, 3,29 proc.			
<p>Ši priemonė į veiklos sritis neskirstoma.</p> <p>(Remiami kaimo atnaujinimo ir plėtros projektai (pastatų rekonstravimas (atnaujinimas), viešosios infrastruktūros tvarkymas ar kūrimas (įskaitant drenažo sistemų įrengimą ir atnaujinimą; geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų įrengimą kaimuose iki 500 gyventojų), kaimo paveldo išsaugojimas ir modernizavimas (tradicinių amatų centrų kūrimas (viešieji (ne pelno) projektai)).</p>	<p>1. Vietos veiklos grupei (toliau – VVG);</p> <p>1.1.VVG turi turėti ŽŪM patvirtintą vietos plėtros strategiją.</p> <p>2. Tinkamumo kriterijai paramos gavėjams, numatytiems VVG vietos plėtros strategijose:</p> <p>2.1.projektas turi atitikti šioje priemonėje numatytus tikslus;</p> <p>2.2.projekto veikla ir su juo susijusios investicijos privalo būti įgyvendinamos kaimo gyvenamosiose vietovėse;</p> <p>2.3.kiti tinkamumo kriterijai paramai gauti numatyti VVG vietos plėtros strategijose.</p>	<p>1.Pareiškėjas nėra gavęs investicinės paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai kofinansuojamai Bendrijos;</p> <p>2. projektas apima kultūros paveldo objektų, įtrauktų į nekilnojamų kultūros vertybių registrą, atnaujinimą ((iš)saugojimą, restauraciją, renovaciją ir pa(si)keitimą);</p> <p>Kiti kriterijai numatyti VVG vietos plėtros strategijose.</p>	<p>Paramos gavėjai – VVG, turinčios patvirtintas vietos plėtros strategijas;</p> <p>Galutiniai paramos gavėjai – paramos gavėjai, numatyti vietos plėtros strategijose.</p>
1. KRYPTIS „LEADER METODO ĮGYVENDINIMAS“, 473 012 206 lt, 6,06 proc.			
1.1. „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“, 438 415 150 Lt, 5,62 proc.			
<p>Ši priemonė į veiklos sritis neskirstoma.</p>	<p>1. Vietos veiklos grupei:</p> <p>1.1. VVG turi būti registruota;</p> <p>1.2. VVG turi būti viešasis juridinis asmuo, kurio valdymo organas, turintis sprendimų priėmimo teisę, atstovauja įvairių VVG apimamos teritorijos gyventojų interesams, t.y. ne mažiau kaip 50 proc. valdymo</p>	<p>Prioritetinių kriterijų nėra.</p> <p>Vietos plėtros strategijos vertinamos balais. Maksimali balų suma vietos plėtros strategijai yra 100 balų. Parama skiriama toms</p>	<p>VVG, turinti parengtą ir ŽŪM patvirtintą vietos plėtros strategiją.</p> <p>Galutinis paramos</p>

	<p>organo narių sudaro kaimo bendruomenių, kitų socialinių, ekonominių partnerių bei jų asociacijų atstovai, iki 25 proc. – verslo atstovai, iki 25 proc. – vietos valdžios atstovai;</p> <p>1.3. VVG valdymo organą turi sudaryti įvairaus amžiaus (bent vienas asmuo iki 25 metų amžiaus) ir abiejų lyčių nariai (santykiu 40:60, t.y. mažiausiai 40 proc., nesvarbu kurios lyties atstovų valdymo organe);</p> <p>1.4. turi gebėti parengti vietos plėtros strategiją, turėti administravimo, metodinių ir finansų valdymo gebėjimų įgyvendinti vietos plėtros strategiją ir administruoti viešąsias lėšas (pasirinktas administracijos ir finansų vadovas, kuris geba administruoti viešąsias lėšas ir užtikrinti tinkamą partnerystės darbą arba VVG sudaro teisėtai suformuotą bendrą organą, kuris užtikrina tinkamą partnerystės funkcionavimą ir gebėjimą administruoti viešąsias lėšas).</p> <p>2. VVG teritorijoms taikomi tinkamumo kriterijai:</p> <p>2.1. VVG atstovauja kaimo vietai, kurios gyventojų skaičius yra nuo 5 tūkst. iki 150 tūkst., įskaitant mažus miestelius, taip pat miestus, kurių gyventojų skaičius neviršija 6 tūkst.;</p> <p>2.2. VVG atstovaujama teritorija turi būti vientisa ekonominiu, socialiniu ir fiziniu (geografiniu) atžvilgiu, nepriklausyti kitos VVG teritorijai;</p> <p>3. Vietos plėtros strategijoms taikomi tinkamumo kriterijai:</p> <p>3.1. vietos plėtros strategija turi būti parengta nepažeidžiant priemonės skyriaus apie Leader metodą 4.1 dalies 4.1.1-4.1.4. ir 4.1.7 punktų;</p> <p>3.2. vietos plėtros strategija turi būti siekiama 3 krypties tikslų (mažiausiai turi būti siekiama 3 krypties priemonės „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“ tikslų);</p> <p>3.3. vietos plėtros strategijoje mažiausiai turi būti pateikta teritorijos socialinės-ekonominės situacijos ir poreikių analizė, kaimo vietovių plėtros vizija, prioritetai, tikslai, jų įgyvendinimo priemonės ir rekomenduojami veiksmai naudojant vietovės išteklius ir telkiant kaimo bendruomenių ir kitų kaimo gyventojų pastangas;</p> <p>3.4. vietos plėtros strategija turi atitikti 3 krypties tikslus, uždavinius, priemonių aprašymus (jei taikoma), nepažeisti kitų krypties tikslų. Kai vietos plėtros strategijoje numatytos kitos priemonės, kurių nereglamentuoja Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 ir Lietuvos</p>	<p>vietos plėtros strategijoms, kurioms vertinimo metu suteikiama ne mažiau kaip 70 balų.</p>	<p>gavėjas nustatytas 3 krypties priemonių aprašymuose ir (arba) vietos plėtros strategijose.</p>
--	---	---	---

	<p>kaimo plėtros 2007–2013 metų programa, tuomet vietos plėtros strategija turi būti parengta nepažeidžiant nustatytų takoskyrų tarp EŽŪFKP ir kitų EB fondų principų, nurodytų Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos 2 priede.</p> <p>3.5. vietos plėtros strategija turi neprieštarauti ir (arba) papildyti esančias nacionalines ir (arba) regionines strategijas;</p> <p>3.6. vietos plėtros strategijoje turi būti numatyti VVG teritorijoje esančių socialinių, ekonominių ir aplinkos problemų sprendimo būdai;</p> <p>3.7. vietos plėtros strategijos rengime turi dalyvauti VVG teritorijos gyventojai, kaimo bendruomenės, kiti kaimo plėtros dalyviai;</p> <p>3.8. vietos plėtros strategijai turi pritarti mažiausiai 1/2 kaimo bendruomenių, esančių VVG teritorijoje.</p> <p>4. Vietos plėtros strategijų kokybės kriterijai:</p> <p>4.1. Kokybės kriterijai bus susiję su VVG partnerystės kokybe, vietos plėtros strategijų kokybe ir VVG ketinimais bendradarbiauti (tarpteritoriniu ir tarptautiniu lygiu).</p>		
1.2. „Tarpteritorinis ir tarptautinis bendradarbiavimas“, 14 398 176 Lt, 0,18 proc.			
<p>Ši priemonė į veiklos sritis neskirstoma.</p>	<p>Tarpteritorinio bendradarbiavimo projektas – tai mažiausiai 2-ju partnerių, veikiančių Lietuvos Respublikos teritorijoje, parengtas projektas, kuriuo siekiama 3 krypties tikslų įgyvendinimo. Bent vienas iš partnerių turi būti VVG, gavusi paramą vietos plėtros strategijai įgyvendinti.</p> <p>Tarptautinio bendradarbiavimo projektas – tai mažiausiai 2-ju partnerių, veikiančių skirtingose ES valstybėse narėse arba trečiosiose šalyse, parengtas projektas, kuriuo siekiama 3 krypties tikslų įgyvendinimo. Bent vienas iš partnerių turi būti VVG, veikianti Lietuvos Respublikos teritorijoje ir gavusi paramą vietos plėtros strategijai įgyvendinti.</p> <p>Tarptautinio ar tarpteritorinio bendradarbiavimo projektu turi būti siekiama bendradarbiaujančių VVG jungtinės veiklos, kuria siekiama 3 krypties tikslų, įgyvendinimo.</p> <p>už Tarptautinio ar tarpteritorinio bendradarbiavimo projekto įgyvendinimą atsakinga VVG – bendradarbiavimo projekto koordinatore.</p>	<p>Prioritetinių kriterijų nėra.</p>	<p>VVG, turinti parengtą ir ŽŪM patvirtintą vietos plėtros strategiją.</p>

1.3. „Parama VVG veiklai, įgūdžių įgijimui, VVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimui“, 20 198 880 Lt, 0,26 proc.			
<p>Pirmoji veiklos sritis: Parama VVG veiklai.</p> <p>Antroji veiklos sritis: Techninė parama kaimo vietovių studijoms, vietos plėtros strategijų rengimui ir (arba) atnaujinimui, vietos plėtros strategiją <i>rengiančio</i> arba <i>atnaujinančio</i> personalo mokymui.</p> <p>Trečioji veiklos sritis: Parama vietos plėtros strategiją <i>įgyvendinančio</i> personalo, tikslinių grupių (kaimo bendruomenių, VVG teritorijos gyventojų, taip pat kitų tikslinių grupių, numatytų vietos plėtros strategijoje), kai jų veikla susijusi su vietos plėtros strategijos įgyvendinimu, mokymams, konsultavimui, VVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimui;</p> <p>Ketvirtoji veiklos sritis: Parama kaimo plėtros dalyvių, įgyvendinančių arba planuojančių įgyvendinti 3 krypties priemones mokymui, informavimui.</p>	<p>Tinkamumo kriterijai VVG pateikti IV krypties 1 priemonės aprašymo „Specifiniai tinkamumo kriterijai“ dalyje „VVG taikomi tinkamumo kriterijai“.</p> <p>Tik pagal 2, 4 veiklos sritis VVG neprivalo turėti parengtas vietos plėtros strategijas.</p>	<p>Prioritetinių kriterijų nėra.</p>	<p>Pagal 1, 3 veiklos sritis - VVG, turinti parengtą ir ŽŪM patvirtintą vietos plėtros strategiją. Pagal 2, 4 veiklos sritis - VVG</p>
Techninė pagalba, 321 038 582 Lt, 4,11 proc.			
<p>Pirmoji veiklos sritis: Parama programos parengimui, valdymui, priežiūrai ir kontrolei.</p> <p>Antroji veiklos sritis: Informavimas ir viešumas.</p> <p>Trečioji veiklos sritis: Lietuvos kaimo tinklas.</p>	<p>Specialieji tinkamumo kriterijai netaikomi, įgyvendinimo taisyklėse numatomos tinkamos/netinkamos išlaidos.</p>	<p>Prioritetai netaikomi</p>	<p>Žemės ūkio ministerija, Agentūra, Lietuvos kaimo tinklo nariai.</p>

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

KAIMO PLĖTROS 2007 – 2013 METŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS KOMITETO, SUDARYTO LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2007 M. GEGUŽĖS 23 D. ĮSAKYMU Nr. 3D-253, PIRMOJO POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2008-01-07 Nr. 8D-2(5.50)

Posėdis įvyko 2007 birželio 21 d.

Posėdžio pirmininkė - KPP 2007-2013 m. stebėsenos komiteto pirmininkė - Žemės ūkio ministrė Kazimira Danutė Prunskienė.

Posėdžio sekretorė – Jūratė Jokubavičienė, Žemės ūkio ministerijos Kaimo plėtros departamento Kaimo plėtros programų priežiūros ir vertinimo skyriaus vyriausioji specialistė.

Dalyvauja:

Komiteto nariai ir nariai - pavaduotojai: Kazimira Danutė Prunskienė, Dalia Miniataitė, Giedrė Švedienė, Genutė Staliūnienė, Vidmantas Dvilaitis, Alminas Mačiulis, Aurimas Morkūnas, Gražina Jalinskienė, Pranas Mierauskas, Albertas Žostautas, Viktoras Budraitis, Irena Seliukaitė, Vidmantas Tamulėnas, Bronius Markauskas, Ana Stankaitienė, Virginija Žoštautienė, Petras Kurlavičius.

Kiti: Erik Počobut, Žemės ūkio ministerija, Ministrės patarėjas; Erika Viltrakienė, Nacionalinė mokėjimų agentūra, Kaimo plėtros programų departamentas, direktoriaus pavaduotoja; Rasa Melnikienė, Lietuvos agrarinės ekonomikos institutas, direktorė; Audronė Žvirblienė, Ūkio ministerija, Ūkio strategijos departamentas, direktorė; Algis Gaižutis, Lietuvos miško savininkų asociacija, valdybos pirmininkas; Jonas Sviderskis, Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacija, generalinis direktorius; Algirdas Klimavičius, Aplinkos ministerija, Saugomų teritorijų strategijos skyrius, skyriaus vedėjas; Vilija Šemetienė, Žemės ūkio ministerija, Kaimo plėtros departamentas, Kaimo plėtros programų priežiūros ir vertinimo skyrius, vedėja; Šarūnas Celiešius, Žemės ūkio ministerija, Kaimo plėtros departamentas, Kaimo plėtros programų koordinavimo skyrius, vyriausiasis specialistas; Daiva Belevičienė, Žemės ūkio ministerija, Kaimo plėtros departamentas, Kaimo plėtros programų priežiūros ir vertinimo skyrius, vyriausioji specialistė; Alma Rasimienė, Žemės ūkio ministerija, Kaimo plėtros departamentas, Kaimo plėtros programų priežiūros ir

vertinimo skyrius, vyriausioji specialistė; Regina Voverytė, Žemės ūkio ministerija, Kaimo plėtros departamentas, Kaimo plėtros programų koordinavimo skyrius, vyriausioji specialistė; Darius Ražinskas, Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos, Kontrolės departamentas, direktoriaus pavaduotojas.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl 1-ojo KPP 2007-2013 m. stebėsenos komiteto posėdžio darbotvarkės patvirtinimo.
2. KPP 2007-2013 m. stebėsenos komiteto darbo reglamento pristatymas ir patvirtinimas.
3. KPP 2007-2013 m. projektų atrankos kriterijų pristatymas ir aptarimas.
4. KPP 2007-2013 m. projektų atrankos kriterijų patvirtinimas.
5. Paraiškų surinkimo tvarkaraštis.
6. Diskusija ir 1-ojo KPP 2007-2013 m. stebėsenos komiteto posėdžio pabaiga.

1. SVARSTYTA. Dėl 1-ojo KPP 2007-2013 m. stebėsenos komiteto posėdžio darbotvarkės patvirtinimo.

Posėdžio pirmininkė K.D. Prunskienė pasveikino visus dalyvius, susirinkusius į pirmąjį 2007-2013 m. stebėsenos komiteto posėdį ir pasiteiravo, ar Komiteto nariai turi pastabų dėl posėdžio darbotvarkės. G. Švedienė pastebėjo, kad Komitetas turėtų ne patvirtinti atrankos kriterijus, bet jiems pritarti.

NUTARTA. Pritarti darbotvarkės projektui, naujai suformuluojant 4 punktą „Pritarimas KPP 2007-2013 m. projektų atrankos kriterijams.“

2. SVARSTYTA. KPP 2007-2013 m. stebėsenos komiteto darbo reglamento pristatymas ir patvirtinimas.

Pasisakė K.D. Prunskienė, V. Šemetienė, A. Stankaitienė, B. Markauskas.

V. Šemetienė pristatė KPP 2007-2013 m. stebėsenos komiteto darbo reglamento derinimo eigą ir pagrindines jo nuostatas.

A. Stankaitienė pateikė pastabas dėl 2.1, 3, 17 ir 22 reglamento punktų, teigdama, kad Finansų ministerija dėl šių punktų projekto svarstymo metu yra pateikusi pastabas ir į jas neatsižvelgta:

dėl 2.1 punkto frazės „pareiškia nuomonę“. A. Stankaitienei neaišku, kas tvirtina kriterijus;

dėl 3 punkto A. Stankaitienė klausė, kodėl posėdžiai turi būti uždari ir kaip tai dera su paramos panaudojimo skaidrumo ir viešumo principu;

dėl 17 punkto, kuris teigia, kad jei dėl tam tikro Komiteto posėdžio protokolo klausimo gauta pastabų, o joms sekretoriatas nepitaria, tas klausimas turi būti įtrauktas į kito posėdžio darbotvarkę, A. Stankaitienė pareiškė nuomonę, kad tokie klausimai neturi būti sprendžiami posėdyje, komiteto narių pasisakymai turi būti įrašomi, kad būtų tiksliai užprotokuluoti;

dėl punkto 22, kuriuo numatoma, kad jei rašytinės sprendimo priėmimo procedūros metu per nurodytą terminą nepareiškiami nuomonė ar pastaba, laikoma, kad komiteto narys pritaria

sprendimo projektui, A. Stankaitienė pastebėjo, kad tikslingiau būtų laikyti, kad komiteto narys nedalyvavo rašytinėje procedūroje.

B. Markauskas pateikė pastabą dėl 9 punkto, kuriame teigiama, kad negalintį dalyvauti posėdyje Komiteto narį gali pakeisti kitas raštišku įgaliojimu paskirtas institucijos atstovas, tačiau be balso teisės.

K. Prunskienė pakomentavo pateiktas pastabas:

dėl 2.1 punkto – „pareiškia nuomonę dėl finansuojamų operacijų atrankos kriterijų“ – tokia formuluotė taikoma reglamento 1698/2005 78 str., todėl ji yra perkelta į Komiteto darbo reglamentą ir prašome Komiteto aptarti ir pritarti bendriesiems projektų atrankos kriterijams, kurie bus patvirtinti Kaimo plėtros 2007-2013 metų programoje bei programos priemonių administravimo taisyklėse;

dėl 3 punkto – ministrė pabrėžė, kad viešumas bus užtikrintas posėdžio protokolus viešinant Žemės ūkio ministerijos interneto svetainėje ir pasiūlė 3 punkto formuluotę „Komiteto veiklos forma yra posėdžiai“, nepabrėžiant „uždari“ ar „atviri“;

dėl 17 punkto – ministrė pasiūlė palikti punkto formuluotę, nes praktikoje pasitaiko atveju, kai įrašas nedaromas arba būna nekokybiškas;

dėl 22 punkto – ministrė pasiūlė pritarti A. Stankaitienės pastabai ir numatyti balsų skaičiavimo mechanizmą rašytinės sprendimų priėmimo procedūros atveju.

Komentuodama B. Markausko pastabą dėl 9 punkto, ministrė pasiūlė personalinę Komiteto sudėtį papildyti Komiteto narį pavaduojančiais asmenimis.

NUTARTA. Darbo reglamentui iš esmės pritarti ir jį pakoreguoti pagal pateiktas pastabas.

3. SVARSTYTA. KPP 2007-2013 m. projektų atrankos kriterijų pristatymas ir aptarimas.

Pasisakė K.D. Prunskienė, D. Miniataitė, M. Palionis, J. Sviderskis, A. Klimavičius, B. Markauskas, A. Stankaitienė, A. Gaižutis, G. Staliūnienė, P. Kurlavičius.

K. Prunskienė pabrėžė, kad programa dar nėra galutinai patvirtinta, tačiau paraiškos jau yra renkamos pagal KPP 2007-2013 m. programos projektą. Todėl labai svarbu iš esmės apsvarstyti ir pritarti pagrindiniams projektų atrankos kriterijams, pagal kuriuos ir bus vertinamos jau šiais metais (dar iki programos patvirtinimo) surinktos paraiškos.

M. Palionis pristatė KPP 2007-2013 m. projektų atrankos kriterijus – bendruosius investicinėms priemonėms bei specifinius priemonėms „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ ir „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“.

J. Sviderskis suabejojo kriterijumi „nekilnojamas turtas, į kurį investuojama, turi priklausyti pareiškėjui nuosavybės teise“, klausdamas, ar iš nekilnojamo turto kategorijos nebūtų galima išbraukti žemės, turint mintyje, kad nemažai pastatų priklauso vienam savininkui, o žemė po pastatais – kitam. Žemės savininkai, suprasdami nepalankią pastato savininko padėtį, „užsiprašo“ labai didelės kainos.

J. Sviderskis pareiškė pastabą dėl reikalavimo privalomai apdrausti deklaruojamus pasėlius bei gyvulius.

K. Prunskienė atsakė, kad Žemės ūkio ministerija atsako už efektyvų paramos panaudojimą ir apie tai, kad gali būti remiamos investicijos į objektus, kurie stovi ne ant nuosavos žemės, negali būti kalbos. Ministrė citavo vokiečių patarlę, kad „žemė praryja nekilnojamąjį turtą“ - jeigu nesi tos žemės, kurioje yra tavo turtas, savininkas, tai ir turtą, ir jo panaudojimo efektyvumą žemė visuomet gali sunaikinti. Todėl valstybė negali taip rizikuoti.

K. Prunskienė atkreipė dėmesį, kad, kalbant apie draudimą, pirmiausia turima mintyje projekto rizikos prevencija, tai yra statomo objekto ir pajamų, užtikrinančių šių projektų įgyvendinimą, draudimas. Pasėlius apsidrausti bus reikalaujama tik pareiškėjams, įgyvendinantiems investicinius projektus, o taip pat gaunantiems Žemės ūkio paskolų garantijų fondo garantijas, dalyvaujantiems ekologinio ūkininkavimo programoje ir pan., ir tik nuo to momento, kai pasėlių draudiko paslaugos bus pasiūlytos Lietuvoje. „Dabar kartu labai intensyviai dirbame su specializuota Vokietijos pasėlių draudimo bendrove „Vereinigter Hagel“, kuri rengiasi ateiti į Lietuvos rinką. Visi darbai numatyti labai preciziškai, mokomi žalos vertintojai, tačiau sukurti šalyje efektyviai veikiančią tinklą draudikams reikia ne mažiau kaip metų. Mes, siekdami optimalaus, ūkininkų lūkesčius atitinkančio draudimo įmokos dydžio, šalies mastu turime užtikrinti ne mažesnę kaip 15–20 proc. draudimosi mastą. Valstybė ir ateityje išsipareigoja kompensuoti 50 proc. pasėlių draudimo įmokos dalį. Tuomet ir žemdirbiams įmokos būtų nedidelės, ne didesnės kaip 10 proc. nuo jų gaunamų tiesioginių išmokų sumos. Mokėti kompensacijas pagal įvykusį faktą daugiau galimybių nebus, todėl atsitikus nelaimėi, žemdirbys pakliūtų į didelę bėdą, ypač jei yra paėmęs kreditą, todėl būtina pratinti jį „skiepytis“ savo paties labui“.

Į J. Sviderskio klausimą, ar vokiečių bendrovė draus pasėlius ir nuo sausros, prof. K. Prunskienė paaiškino, kad tos rizikos, nuo kurių nebus draudžiama, pakliūs į kitą kategoriją. Joms ištikus, išliks galimybė tartis su Vyriausybe, kad valstybė paremtų nukentėjusius nuo žalos.

A.Klimavičius bei G. Švedienė pareiškė pastabą dėl svarstymo objekto. D. Miniataitė pakomentavo, kad svarstomi bendrieji projektų atrankos, bendrieji investicinių priemonių bei specifiniai priemonių „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ ir „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“ atrankos kriterijai.

K. Prunskienė pabrėžė, kad būtina pritarti šiems kriterijams, kadangi paraiškos jau surinktos pagal priemonę „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“ bei savo eilės vertinimui laukia BPD priemonės „Investicijos į žemės ūkio valdas“ augalininkystės sektoriaus projektai, negavę paramos šiame programavimo laikotarpyje. Nutarta šiuos projektus finansuoti iš 2007-2013 m. programavimo laikotarpio lėšų.

B. Markauskas pateikė klausimą dėl aplinkosauginių reikalavimų valdai – kokia institucija teikia pažymą dėl šio kriterijaus.

D. Miniataitė atsakė, kad tokias pažymas teiks aplinkos apsaugos regioniniai skyriai.

A. Gaižutis suabejojo kriterijumi, kad pakartotinai kreiptis paramos galima tik įgyvendinus ankstesnįjį projektą ŽŪM nustatyta tvarka bei kriterijumi, kad pajamos iš žemės ūkio produktų gamybos per 2 metų laikotarpį turi sudaryti ne mažiau kaip 50 proc. visų valdos veiklos pajamų, o tą galima apskaičiuoti tik iš buhalterinės apskaitos dokumentų, šie savo ruožtu ūkininkams yra pernelyg sudėtingi ir daugelis neveda jokios buhalterinės apskaitos.

V. Žoštautienė atsakė, kad ūkininkai gali tvarkyti supaprastintą buhalterinę apskaitą.

K. Prunskienė pabrėžė, kad gauta parama turi būti tvarkingai įsisavinta ir tik tuomet pareiškėjas gali iš naujo kreiptis paramos. Prioritetas yra numatytas tiems, kurie dar negavo paramos.

A. Stankaitienė pareiškė pastabą dėl kriterijų formulavimo, t.y. pasiūlė išgryninti formuluotes ir grynas išskelti į administravimo taisykles.

K. Prunskienė atsakė, kad prezentacijoje pateikti ne gryni kriterijai, o tik jų aprašymai.

4. SVARSTYTA. Pritarimas KPP 2007-2013 m. projektų atrankos kriterijams.

K. Prunskienė pasiūlė pritarti bendriesiems, bendriesiems investicinių priemonių bei specifiniams priemonių „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ ir „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“ atrankos kriterijams.

NUTARTA. Pritarti KPP 2007-2013 m. bendriesiems, bendriesiems investicinių priemonių bei specifiniams priemonių „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ ir „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“ projektų atrankos kriterijams.

5. SVARSTYTA. Paraiškų surinkimo tvarkaraštis.

Pasisakė D. Liutikas, A. Klimavičius, J. Sviderskis, D. Miniataitė, G. Staliūnienė, P. Kurlavičius.

D. Liutikas pristatė paraiškų surinkimo tvarkaraštį.

A. Klimavičius teiravosi, ar bus renkamos paraiškos 2008 m. pagal priemonę „Natura 2000“

D. Liutikas atsakė teigiamai.

J. Sviderskis teiravosi, ar bus renkamos paraiškos dėl Nitratų direktyvos įgyvendinimo 2008 m.

D. Miniataitė atsakė, kad pagal EK išaiškinimą paraiškos gali būti pateiktos iki 2008-05-31, tik nuo kitų metų keisis paramos intensyvumas.

G. Staliūnienė teiravosi, kodėl dar nėra paramos administravimo pagal atskiras priemones taisyklių.

K. Prunskienė atsakė, kad taisyklės bus parengtos po programos patvirtinimo.

P. Kurlavičius domėjosi, koks bus tarpas tarp paraiškos pateikimo ir paramos sutarties pasirašymo bei pateikė pastabą paraiškų surinkimo grafikui – dėl „Natura 2000“ surinkimo laiko. Jis minėjo, „jog labai svarbu, kad paramos gavėjai turėtų laikytis įsipareigojimų anksčiau, nei

siūlomas paraiškų surinkimo laikotarpis. Mat pagal kai kurių miškingų „NATURA 2000“ teritorijų (pvz., paukščių apsaugai svarbių teritorijų) individualius nuostatus bei pagal Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus miško naudotojai privalo laikytis tam tikrų ūkinės veiklos ribojimų jau nuo vasario mėnesio. Taigi, miškų naudotojams siūlomas paraiškų surinkimo terminas netinkamas, nes išmokos būtų mokamos ne gamtosaugos tikslams pasiekti. Savo ruožtu tai prieštarauja EK nuostatomis bei mūsų Komiteto tvirtintiems „Projektų atrankos kriterijams pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos priemones“.

Matydamas aukščiau nurodytą prieštaravimą, kaip gamtosaugos ekspertas aš siūliau paraiškų surinkimo terminą gerokai paankstinti, nes, kaip matyti iš protokolo projekto, po mano pasisakymo gerb. V. Žoštautienė pabrėžė, kad pareiškėjai įsipareigojimų privalo laikytis nuo sutarties pasirašymo momento. Tai tik patvirtina, kad nėra teisinių svertų reikalauti, kad pareiškėjai laikytųsi gamtosauginių reikalavimų iki sutarčių pasirašymo.“ Pagal šią priemonę labai svarbu, kad paramos gavėjai pradėtų laikytis įsipareigojimų nuo balandžio, gegužės mėn, todėl skelbiant kvietimus teikti paraiškas, būtina į tai atsižvelgti.

V. Žoštautienė pabrėžė, kad pareiškėjai įsipareigojimų privalo laikytis nuo sutarties pasirašymo momento.

Posėdžio pirmininkė K.D.Prunskienė padėjo pasisakiusiems ir paskelbė posėdžio pabaigą.

Posėdžio pirmininkė

K. D. Prunskienė

Posėdžio sekretorė

J. Jokubavičienė